

Janne-Petteri Lehtinen

Kuin kasvava lumipallo

Profiilin uudistus ja identiteetin vahvistaminen - Ylistaron Kirkonkylä

Opinnäytetyö

Kevät 2021

SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Kulttuurituottaja (Ylempi AMK)

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Liiketoiminta ja kulttuuri

Tutkinto-ohjelma: Kulttuurituottaja (ylempi AMK)

Tekijä: Janne-Petteri Lehtinen

Työn nimi: Kuin kasvava lumipallo – Profiilin uudistus ja identiteetin vahvistaminen – Ylistaron kirkonkylä

Ohjaaja: Satu Lautamäki & Esa Savola

Vuosi: 2021

Sivumäärä: 61

Liitteiden lukumäärä: 7

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on perehtyä Seinäjoen Ylistaron negatiivisen väestönkehityksen syihin ja sen vaikutuksiin. Negatiivisen väestönkehityksen syitä selitetään työssä mm. työntö-vetomallin avulla. Työssä selvitetään myös nuorten mielikuvia sisäisistä ja ulkoisista vaikutuksista asuinpaikastaan, jotta Seinäjoen kaupungille voitaisiin tehdä ehdotus kehityssuunnan muuttamiseksi. Työ antaa tietoa ja ymmärrystä siitä, miten monin eri tavoin kunnat voivat vastata negatiiviseen väestönkehitykseen ja millä tavoin tätä voisi ehkäistä erityisesti kulttuurituottajan näkökulmasta.

Tutkimusaineiston tiedonkeruumenetelminä käytettiin teemahaastatteluja sekä kyselyjä. Tutkimusstrategiassa hyödynnetään etnografista näkökulmaa, koska Ylistaro oli opinnäytetyön tekijän asuinpaikka, ja näin ollen teemahaastatteluiden sekä kyselyiden kysymykset oli luonnollista asettaa koskemaan ylistarolaisia sisäisestä näkökulmasta. Kaikki tutkimukseen osallistuneet asuvat tai ovat asuneet Seinäjoen Ylistarossa ja/tai ovat syntyjään paikkakunnalta mutta asuvat nykyisin toisella paikkakunnalla.

Aihealue rajattiin käsittämään tutkimuksen osalta Seinäjoen Ylistaron kirkonkylää ja kohderyhmänä olivat lapsiperheet, lapset ja nuoret sekä poismuuttaneet ja uusasukkaat. Tutkimustulokset kattavat yhteensä 263 lasta ja nuorta, 62 lapsiperhettä, 35 poismuuttanutta ja 46 uusasukasta. Tutkimustulosten pohjalta laadittiin Seinäjoen kaupungille ehdotus negatiivisen suunnan muuttamiseksi käyttäen ns. kasvavan lumipallon mallia.

Avainsanat: Maaltamuutto, kaupungistuminen, pitovoimatekijät, vetovoimatekijät, väestönkehitys, työntö-veto-malli

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of Business and Culture

Degree programme: Master Degree in Culture and Arts

Specialisation: Cultural Management

Author/s: Janne-Petteri Lehtinen

Title of thesis: Like a growing snowball – Profile renewal and identity strengthening – Ylistaron kirkonkylä

Supervisor(s): Satu Lautamäki & Esa Savola

Year: 2021

Number of pages: 61

Number of appendices: 7

The aim of this thesis is to get acquainted with the causes of the negative population development of Ylistaro, Seinäjoki, and its effects. The reasons for the negative population development are explained in the thesis, e.g. using the Push-Pull Model. The thesis also examines young people's perceptions of the internal and external effects of their place of residence, so that a proposal could be made to the City of Seinäjoki to reverse the direction of this development. The work provides information and an understanding of in how many different ways municipalities can respond to negative demographic trends, and how these could be prevented, especially from the perspective of a cultural producer.

Semi-structured interviews and surveys were used as the data collection methods in the study. An ethnographic approach was applied in the research strategy, because Ylistaro was the residence of the author of the thesis, and that is why it was natural to prepare the questions of the semi-structured interviews and questionnaires related to Ylistaro from an internal perspective. All the research participants live or have lived in Ylistaro, Seinäjoki, and / or were born in the locality but currently live in another one.

The topic area was limited to the church village of Ylistaro in Seinäjoki, and the target group consisted of families with children, children and young people, as well as of emigrants and new residents. The survey results cover a total of 263 children and young people, 62 families with children, 35 emigrants, and 53 new settlers. On the basis of the results, a proposal was prepared for the City of Seinäjoki to reverse the negative direction using the so-called Growing Snowball Model.

Keywords: Migration from rural areas, urbanization, holding factors, attraction factors, demographic development, push-pull model.

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
SISÄLTÖ.....	4
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo.....	6
1 JOHDANTO.....	7
1.1 Tavoitteet.....	8
1.2 Seinäjoen kaupunki.....	10
2 TEOREETTINEN TARKASTELU.....	13
2.1 Muuttoliike ja muuttaminen.....	13
2.2 Työntö-Veto -malli.....	15
2.3 Pito- ja vetovoimatekijät.....	17
2.4 Kaupungistuminen.....	19
2.5 Yhteisöllisyys.....	20
3 TUTKIMUSMENETELMÄT.....	22
3.1 Tutkimuksellinen kehittäminen.....	22
3.2 Havainnointi etnografisena menetelmänä.....	23
3.3 Kyselyt ja teemahaastattelu.....	25
3.4 Luotettavuus ja eettisyys.....	27
4 KEHITTÄMISHANKE.....	29
4.1 Kehittämishankkeen tavoitteet.....	29
4.2 Teemahaastattelut ja kyselyt.....	30
4.3 Lapset, varhaisnuoret ja nuoret.....	31
4.3.1 Mistä asioista pidät Ylistarossa erityisesti?.....	31
4.3.2 Mitä palveluita tai tapahtumia tahtoisit Ylistaroon?.....	33
4.3.3 Mitä asioita muuttaisit Ylistarossa?.....	33
4.3.4 Ajatteletko asuvasi Ylistarossa myös opiskelujen jälkeen?.....	35
4.3.5 Kuvaile tulevaisuuden Ylistaroa, jossa haluaisit asua?.....	37
4.3.6 Miten vietät vapaa-aikaasi Ylistarossa?.....	38
4.4 Aikuiset.....	39
4.4.1 Kuvaile mistä asioista pidät Ylistarossa?.....	40

4.4.2	Mitä palveluita ja/tai tapahtumia tahtoisit Ylistaroon?	40
4.4.3	Mitä asioita muuttaisit Ylistarossa?	41
4.4.4	Ajatteletko asuvasi Ylistarossa vielä 10 vuoden jälkeen?	41
4.4.5	Kuvaile tulevaisuuden Ylistaroa, jossa haluaisit asua?	42
4.4.6	Miten vietätte vapaa-aikaa Ylistarossa?	43
4.5	Pois muuttaneet	43
4.5.1	Ikä pois muuttaessa	44
4.5.2	Mille paikkakunnalle tai kaupunginosaan muutit?	44
4.5.3	Oliko pois muuttaminen oma päätöksesi?	45
4.5.4	Minkä vuoksi päädyit muuttamaan pois Ylistarosta?.....	45
4.5.5	Mitä asioita lähdit tavoittelemaan, kun teit muuttopäätöksen? .	46
4.5.6	Mitä asioita jäit Ylistarossa kaipaamaan muuton jälkeen?	47
4.5.7	Mitä asioita ja/tai palveluita Ylistarosta tulisi löytyä, että muuttaisit takaisin?	48
4.6	Ylistaroon muuttaneet	48
4.6.1	Minkä vuoksi päädyitte muuttamaan Ylistaroon?.....	49
4.6.2	Mitä asioita lähdit(te) tavoittelemaan Ylistaroon muuttaessa? ..	50
4.6.3	Mitä asioita tai palveluita kaipaavat Ylistaroon?	50
5	JOHTOPÄÄTÖKSET	52
5.1	Tutkimuksen yhteenveto	52
5.2	Tehdyt toimenpiteet, kasvavan lumipallon malli ja jatkoaiheet	54
6	POHDINTA	56
	LÄHTEET	58
	LIITTEET	61

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo

Kuvio 1. Opinnäytetyön tavoitteet	9
Kuvio 2. Työntö-veto-malli.	16
Kuvio 3. Tutkimuksellisen kehittämistyön prosessi.	23
Kuvio 4. Varhaisnuoret eivät ole aikeissa asua Ylistarossa opintojen jälkeen	36
Kuvio 5. Lasten ja nuorten ajanviettotapoja Ylistarossa	39
Kuvio 6. Lapsiperheet eivät ole muuttamassa pois	42
Kuvio 7. Poismuuttaneiden vastaajien sukupuolijakauma.....	44
Kuvio 8. Ylistarosta muutetaan tavallisimmin Seinäjoen kantakaupunkiin	45
Kuvio 9. Ylistarosta poismuuttavat haluavat parempien palveluiden lähelle	47
Kuvio 10. Ylistaroon muuttaneet naiset olivat miehiä aktiivisempia vastaamaan ..	49
Kuvio 11. Kasvava lumipallo malli.....	54
Taulukko 1. Väestön muutos 2009-2017.	11
Taulukko 2. Väestön muutos 2019-2020.	12
Taulukko 3. Mistä asioista pidät Ylistarossa?	32
Taulukko 4. Vastaajien mielestä muutettavat tai kehitettävät asiat Ylistarossa.....	35
Kuva 1. Yhtenä Ylistaron vetovoimatekijänä toimii kauniit maisemat.....	18

1 JOHDANTO

Kaikki eivät halua asua kerrostalossa keskikaupungilla. Ja onhan asuttu ympäröivä maaseutu parempi vaihtoehto kuin vähitellen autioituva. Luokaamme mahdollisuus rakentaa koko kaupungin alueelle. (Aila 2017.)

Tämän opinnäytetyön selvitystyön kohteena oli Seinäjoen Ylistaron kirkonkylä, joka on kokenut viimeisen 10 vuoden aikana suuria muutoksia esimerkiksi palveluiden ja ihmisten asenteiden suhteen.

Vuoden 2017 aikana Seinäjoen Ylistaroa ravisteli niin sanotusti sammuvien valojen ilmoitukset. Toisin sanoen, Eepee Agri, EPOP ja Nordea ilmoittivat lopettavansa konttorinsa Ylistarossa. Kaikissa näissä tapauksissa perusteluina ilmoitettiin olevan asiakasmäärän väheneminen. (Pohjankyrö 2017.)

Jo ennen vuotta 2017 Ylistaro menetti R-kioskin ja sittemmin vielä K-Marketin. Kaupunkikuvassa tämä negatiivinen kehitys onkin huomattava ja se on omalta osaltaan vaikuttanut myös Seinäjoen Ylistarossa asuvien ihmisten ajatuksiin ja mielipiteisiin omasta asuinpaikastaan. Jokainen negatiivinen muutos nostaa ihmisten mieliin myös vuoden 2009 kuntaliitoksen, jonka seurauksena joitain palveluita siirtyi Seinäjoen keskustan tuntumaan. Näistä merkittävin lienee terveyskeskuspalvelut.

Mäki-Krekolan (2014, 118–121) mukaan ison, niin kutsutun isäntäkaupungin toimintamalleja ja -tapoja toteutetaan usein kuntaliitoksen jälkeen uudessakin kunnassa, eikä yhteisen organisaatiokulttuurin työstämiseen suunnata kovinkaan aktiivisia toimenpiteitä. Tästä johtuen ristiriitoja, toimintatapojen tarkoituksenmukaisuuden ihmettelyä sekä entiseen kaipuuta saattaa ilmetä ajoittain. Tällaisessa tilanteessa ilmenee totutuista tavoista ja ajatusmalleista poisoppimisen vaikeus.

Erityyppisille muuttajille nämä poikkeamat vaikuttavat joko veto- tai työntövoimaa lisäävinä ominaisuuksina. Lisäksi rahaa ja aikaa käytetään kunnissa myös paljon sellaisiin toimiin, joita ei voi mitata tilastoilla, mutta jotka houkuttelevat muuttajia. Esimerkiksi erilaiset brändäys- ja markkinointikeinot, kuten tonttimarkkinointi voivat olla sellaisia keinoja, joilla voi olla lyhytaikaisia tunnettavuutta ja erottuvuutta lisääviä vaikutuksia. Näiden tarkoituksena on erottua tavalla tai toisella edukseen muista

kunnista. Uusien ja vanhojen asukkaiden hyvinvointiin vaikuttavat pitkän ajanjakson kuluessa tehdyt konkreettiset toimet, jotka lisäävät myös kunnan vetovoimaa. (Kytö & Kral-Leszczynska 2013, 102.)

Tämän opinnäytetyön selvitystyön tarkoituksena on löytää keinoja miten muuttaa Seinäjoen Ylistaron negatiivisia muutoksia asukasluvun sekä palveluiden vähene-
misen suhteen ja tehdä Seinäjoen kaupungille ehdotus kehityssuunnan muutta-
miseksi.

Aro ja Haanpää (2018, 3) kertovat, että aluerakenteisiin ja alueiden kehityksiin vai-
kuttavat äkillisesti ja voimallisesti globaalit muutokset. Heidän mukaansa isot muu-
tosvoimat aluerakenteissa liittyvät tällä hetkellä esimerkiksi kaupungistumiseen.

1.1 Tavoitteet

Miettiessäni opinnäytetyöni aihetta kesällä 2018 olin havainnoinut Ylistaron väes-
tönkehityssuunnan olevan selvästi negatiivinen. Olimme tuolloin asuneet perheeni
kanssa Ylistarossa viisi vuotta ja nähneet miten jo siinä ajassa väestön- sekä pal-
velujentarjonnan kehitys olivat muuttuneet negatiivisempaan suuntaan. Asiasta ala-
kouluikäisten lapsieni ja heidän ystäviensä kanssa keskustellessani, myös heidän
ajatuksensa olivat samansuuntaiset. Tämän opinnäytetyön lähtökohtana on Seinä-
joen Ylistaron ja varsinkin kirkonkylän kehittämistyö toimeksiantajalle. Työn otsikolla
”kuin kasvava lumipallo” viitataan siihen, miten pienilläkin asioilla voidaan saavuttaa
merkityksellisiä ja isoja asioita lumipallomallilla.

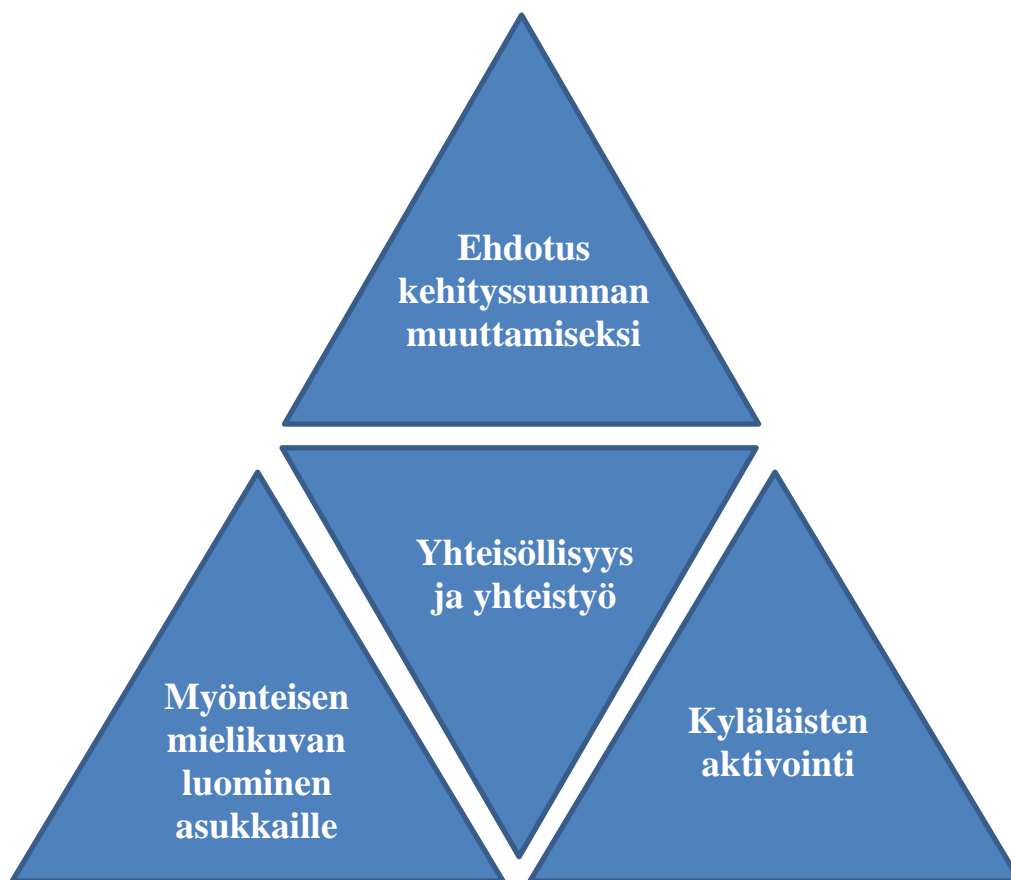
Paikallisia ihmisiä havainnoimalla voitiin todeta ennen työn aloittamista, että paikal-
listen oma katsomus tähän kaupunginosaan on muuttunut negatiivisemmaksi pal-
veluiden häviämisen ja kirkonkylän yleisilmeen väsähtämisen vuoksi. Ylistaron kir-
konkylällä oli tämän opinnäytetyön kirjoitushetkellä päivittäispalveluita tarjolla muun
muassa elintarvikekauppa, apteekki, kirjasto, huoltoasema, kirjakauppa ja aikuis-
sekä lastenneuvola ja hammaslääkäri. Lisäksi ympäristöä havainnoimalla todettiin
liikenteenjakajien kasvavan kesäisin pitkää heinää ja katujen autoituvan.

Tämän kehittämistyön ensisijaisena tavoitteena oli perehtyä Seinäjoen Ylistaron ne-
gatiivisen väestönkehityksen syihin ja sen vaikutuksiin mm. työntö-vetomallin avulla,

jotta Seinäjoen kaupungille voitaisiin tehdä ehdotus kehityssuunnan muuttamiseksi. Vastauksia ja keinoja etsittiin kirjallisuuden ja teemahaastatteluiden avulla, etnografiaa käyttäen sekä kyselyjä hyödyntäen. Työn edetessä Ylistaron Kirkonkylän Asukasyhdistys käynnisti kanssani myös ”Positiivinen Ylistaro” -kampanjan, jolla pyrittiin saamaan aikaan muutosta ihmisten ennakoasenteisiin Ylistaroon liittyen.

Opinnäytetyön keskeiset tavoitteet on esitetty myös kuviossa 1. tavoitepyramidin avulla, jossa keskeisenä tekijänä nähdään yhteisöllisyys ja yhteistyö.

Kuvio 1. Opinnäytetyön tavoitteet.

1.2 Seinäjoen Kaupunki

Toimeksiantajana kehittämistyössäni on Etelä-Pohjanmaan maakuntakeskus Seinäjoki. Seinäjoki on yksi Suomen voimakkaimmin kasvavista kaupunkikeskuksista ja siellä asuikin kesäkuussa 2019 tehdyn tutkimuksen mukaan 63 288 henkilöä (Etelä-Pohjanmaan Liitto, [viitattu 19.5.2020].) Kuntaliitoksien myötä Seinäjokeen kuuluvat myös Peräseinäjoki, Nurmo ja Ylistaro.

Seinäjoki tarjoaa mm. monenlaisia koulutus- ja työpaikkoja sekä kilpailukykyisiä ja houkuttelevia kaupan palveluja. Seinäjoki on perustettu vuonna 1868 ja kaupungiksi Seinäjoki tuli vuonna 1960. Kuntaliitokset ovat astuneet voimaan Seinäjoen ja Peräseinäjoen osalta vuonna 2005. Vuonna 2009 Seinäjoen kanssa kuntaliitokset ovat solmineet Nurmo sekä Ylistaro. (Tietoa Seinäjoesta, [viitattu 17.9.2018].)

Seinäjoen kaupungin toiminta-ajatuksena on halu olla entistä parempi kaupunki asukkaille, yrityksille ja vieraille. Kaupungin monien eri osa-alueiden kehittäminen kuuluu myös toiminta-ajatukseseen Seinäjoen alueilla. Kaupungin kehittämistä tapahtuu kaiken aikaa mm. koulujen korjaamisilla, viihtyvyyden parantamisella, työpajojen järjestämisellä sekä uusien kauppakeskusten ja asuinrakennusten rakentamisilla ja laajentamisilla.

Kulttuurikenttä Seinäjoen Kaupungilla on laaja. Seinäjoella järjestetään kesäisin monenlaisia tapahtumia, kuten mm. Provinssirock, Tangomarkkinat, Vauhtiajot, Farmari-messut, Kalevan Kisat ja Solar Sound. Kävijöitä tapahtumilla on vuositasolla n. 500 000 kpl. Tapahtumat ovat näyttäviä ja useimmat tapahtumat järjestetäänkin Seinäjoen keskustassa. (Seinäjoen kulttuuri, 5 [viitattu 17.9.2018].)

Seinäjoen Ylistarossa järjestetään vuosittain Filmiä ja valoa -elokuvafestivaali jota on järjestetty jo 11 kertaa. Festivaali on elokuvan, yleisön ja elokuvantekijöiden kohtaustapaikka. Festivaalin tavoitteena on rikastuttaa maaseudun elokuvatarjontaa sekä tarjota ideoita, ajatuksia ja keskustelun aiheita elokuvaan liittyen. (Filmiä ja valoa – elokuvafestivaali, [viitattu 17.9.2018].) Koska tämä työ käsittelee Ylistaron kirkonkylää, kaikkia Seinäjoelta löytyviä kulttuurikentällä vaikuttavia paikkoja ja tapahtumia ei tähän opinnäytetyöhön listattu.

Vuonna 2009 Seinäjoen kaupungin kanssa kuntaliitokset ovat solmineet Nurmo sekä Ylistaro (Seinäjoen Kaupunki 2018). Ennen kuntaliitosta Ylistaro oli reilun 5 500 asukkaan paikkakunta, joka on säilyttänyt kuntaliitoksen jälkeenkin idyllisen maalaisromantiikan (Ylistaro-Seura 2018). Kuitenkin palveluiden maltillinen katoaminen kuntaliitoksen jälkeen on osittain vaikuttanut ihmisten mielipiteisiin Ylistaron identiteettiin liittyen. Kyselytulosten mukaan merkittävin kadonnut palvelu lienee asukkaiden mielestä terveyskeskuspalvelut, jotka ovat sote-uudistusten myötä keskitetty Seinäjoen keskustan tuntumaan.

Kunnallista terveyskeskuspalvelua ei ole tällä hetkellä mahdollista saada takaisin Ylistaroon (Välimäki 2019), mutta muiden palveluiden ja tapahtumien saaminen ja kehittäminen Ylistaroon voisi tuoda toivottua positiivista muuttovirtaa tähän Seinäjoen kauniiseen kaupunginosaan.

Vuoden 2013 tilastotietojen mukaan Ylistaron kirkonkylän väkiluku oli tuolloin 1873 henkilöä. Seuraavassa taulukossa havainnollistetaan, miten neljä vuotta myöhemmin väkiluku on tippunut 16 henkilön verran. Tämä tarkoittaa keskiarvolta noin neljän henkilön menettämistä vuosittain. Kuntaliitoksen myötä väkiluku oli vuoteen 2017 mennessä laskenut 41 henkilöä. Tässä opinnäytetyössä tehdyn kyselyn mukaan pois muuttaminen oli yleisintä 19-vuotiailla.

Taulukko 1. Väestön muutos 2009–2017 (Tilastokeskus 2018).

 Tilastokeskus Väestönmuutos (henkilöä) 2009–2017					
Vuosi	2009	2013	2017	Muutos	Prosenttia
Asukasluku	4546	4398	4257	-289	-6,4%
Mukana olevat:					
Ylistaron Kirkonkylä	1898	1873	1857	-41	-2,2%
Ylistaron Asemanseutu	515	503	470	-45	-8,7%
Alapää	476	466	470	-6	-1,3%
Kainasto	261	262	238	-23	-8,8%
Teräsmäki	22	20	17	-5	-22,7%
Untamala	226	201	189	-37	-16,4%
Kylänpää	880	819	766	-114	-13,0%
Hanhikoski	268	254	250	-18	-6,7%

Ylistaron Kirkonkylä sijoittuu kolmen joukkoon eniten asukkaita menettäneeseen kylään Ylistaron alueella 2009–2017. Suurin asukasluvun lasku on tapahtunut Kylänpäässä 114 henkilöllä. Ylistaron Asemanseutu menetti tuona aikana 45 henkilöä ja kokonaisuudessaan Ylistaron väestön muutos on kyseisellä aikavälillä ollut jopa -289 henkilöä. Vuoteen 2020 mennessä Ylistaron negatiivinen väestön kehitys on ollut jopa -401 henkilöä n. 10 vuoden aikana.

Taulukko 2. Väestön muutos 2019–2020 (Tilastokeskus 2021).

Väestö osa-alueittain v. 2019 ja 2020				
Tilastoalueet: Ylistaro ja Kylänpää				
Lähde: Tilastokeskus 2021				
	2020	2019	Muutos	
Seinäjoki	64130	63781	349	
Ylistaro	2913	2952	-39	
Ylistaron Kirkonkylä	1766	1786	-20	
Ylistaron Asemanseutu	446	455	-9	
Alapää	457	455	2	
Kainasto	230	240	-10	
Teräsmäki	14	16	-2	
Kylänpää	1139	1173		
Untamala	175	180	-5	
Kylänpää	708	733	-25	
Hanhikoski	256	260	-4	

Vaikka Seinäjoen Ylistaro on menettänyt asukkaita viime vuosien aikana, Seinäjoen kaupunki on sitä vastoin kasvattanut väkilukuaan vuosien 2019–2020 aikana 349 henkilön verran. Tämä käy ilmi tilastokeskuksen tekemästä tutkimuksesta, joka havainnollistetaan taulukossa 2.

2 TEOREETTINEN TARKASTELU

Tutkielmassani tarkastelen Seinäjoen Ylistarossa tapahtuvia väestön muutoksia. Muutoksia voidaan tutkia monesta eri näkökulmasta. Tutkimuksessani käsitellään väestön muutoksia muuttoliikkeeseen liittyvien erilaisten teemojen avulla. Tässä luvussa esitellään tutkielmani keskeisiä käsitteitä ja lähtökohtia.

Sanalla väestö tarkoitetaan väestöntutkimuksessa useimmiten ihmisryhmää, jota yhdistää jokin yhteinen tekijä. Usein yhteiseksi tekijäksi ajatellaan asuinalueet, mutta tämä yhteinen tekijä voi olla myös esimerkiksi etninen ryhmä tai ikä puhuttaessa vanhus- tai lapsiväestöstä. Kuten näistä huomataan, yhdistävä tekijä voi olla oikeastaan mikä tahansa. Myös ryhmä, joka koostuu esimerkiksi kulttuurialan opiskelijoista, voidaan ymmärtää väestönä. Usein tällaisia esimerkin kaltaisia ihmisryhmiä kutsutaan tosin väestöryhmiksi eikä väestöksi. (Koskinen ym. 2007, 15.) Tässä opinnäytetyössä asuinalueella on suuri merkitys, joka onkin yksi yhteinen tekijä tämän tutkielman väestölle. Lisäksi asukkaiden ikä on yhtenä yhteisenä osatekijänä.

Koskinen ym. (2007, 16–17) mukaan väestöntutkimuksen tärkeimpiä tehtäviä on selittää erilaisia väestöilmiötä. Tutkimuksissa käytetään apuna esimerkiksi väestö- ja eri tieteenaloihin liittyviä tekijöitä. Esimerkiksi synnytysiässä olevien naisten lukumäärää, aviohalukkuuden ja aviollisen hedelmällisyyden muutoksia tutkimalla voidaan etsiä selitystä muun muassa syntyneiden määrän vaihteluille. Kuitenkin väestöntutkimukselle ominaista on, että väestöön liittyviä ilmiöitä pyritään selittämään ottamalla huomioon esimerkiksi psykologisia ja luonnontieteellisiä tekijöitä. Esimerkkeinä työllisyystilanteen vaikutus alueelle tai alueelta pois suuntautuvaan muuttoliikkeeseen sekä luonnon- ja maantieteellisten seikkojen mahdollinen vaikutus väestöilmiöihin. Tällaisissa tapauksissa puhutaan väestöilmiöiden sosiaalisen ympäristön vaikutuksista.

2.1 Muuttoliike ja muuttaminen

Ilmiönä muuttoliikettä kuvaillaan yhtä vanhaksi kuin ihmiskunnan historiaa. Usein tarve muuttoliikkuvuuteen kytkeytyy ihmisten pyrkimykseen kohottaa omaa elintasoaa, suojautua vaaroilta tai hakeutua lähemmäs läheisiä. Joillekin muuttoliikkuminen on

pysyvä elämäntapa. Muuttoliikettä kuitenkin pyritään kontrolloimaan maailmassa monin tavoin. (Kivimäki & Peltola 2016, 5.)

Täysin vapaasta muuttoliikkumisesta ei voida puhua, koska 1800-luvulla voimistunut kansalaisvaltioideologia on sitonut ihmisiä yhteen valtioon ja sen vartioitujen rajojen sisäpuolelle erityisesti Euroopassa (Verdery 1994, 33–58, Kivijärven & Peltolan 2016, 5 mukaan). Ihmisen ylittäessä rajoja edellytetään perusteluja ja matkustusasiakirjoja. Nykyään eri maiden ulkopuolelle suuntautuvaa muuttoliikettä säännellään voimakkaasti. Euroopan unioni on mahdollistanut vapaamman liikkumisen alueen sisällä 1990-luvulta alkaen, mutta ulkopuolisille muuttajille sen ulkorajojen ylittäminen on vaikeampaa. (Juntunen 2002, Kivijärven & Peltolan 2016, 5 mukaan)

Venesmäen (2018) mukaan muuttoliikkumisella vuosikymmenten aikana 1800-luvun lopulta aina 1970-luvulle saakka suomalaiset muuttajat ovat tavoitelleet uutta merkitystä elämälleen. Muuttajat ovat tavoitelleet myös uutta työpaikkaa, jännitystä tai yleisesti elintason kohottamista lähtemällä etsimään parempaa elämää muualta. Näiden toivossa suunnattiin Ruotsiin tai Pohjois-Amerikkaan, niiden ollessa Suomea aiemmin teollistuneita valtioita. Tällöin kyseessä on ollut maastamuutto.

1900-luvulla elintasoa pyrittiin kohottamaan maastamuuton ohella myös Suomen sisäisen muuttoliikkeen avulla pitkän matkan muuttoissa. Suomen rajojen sisällä tapahtui 1970–2000-luvun alussa paljon muuttoliikkeitä, jotka suuntautuivat maaseudulta kaupunkeihin, jotka kärsivät työvoimapulasta. Lyhyen etäisyyden muutot perustuivat yleensä asunnon ja asuinalueen vaihtoon. (Laakso & Loikkanen 2004, 120, Kytö & Kral-Leszczynska 2013, 26 mukaan). Edelleen on nähtävillä, että samat syyt aiheuttavat muuttovirtausta tyhjentäen maaseutumaisia alueita.

Muuttoliikkeessä ilmenevien säännönmukaisuuksien eli lainalaisuuksien etsiminen ovat luonnollisesti aina kiinnostaneet muuttoliiketutkijoita. Koskinen ym. (2007, 244) toteavat, että joidenkin mielestä muuttoliikkeen tutkimisen uranuurtajana pidetään englantilaista E. G. Ravensteinia. Hänellä oli 1880-luvulla käytössään perusteellisia tilastoja silloisista maan sisäisistä väestöliikkeistä. Heidän näkemyksensä on, että Ravensteinin kehittämät ”lait” pätevät vielä tänäänkin ja näitä lakeja on kaikkiaan yksitoista. Niiden mukaan:

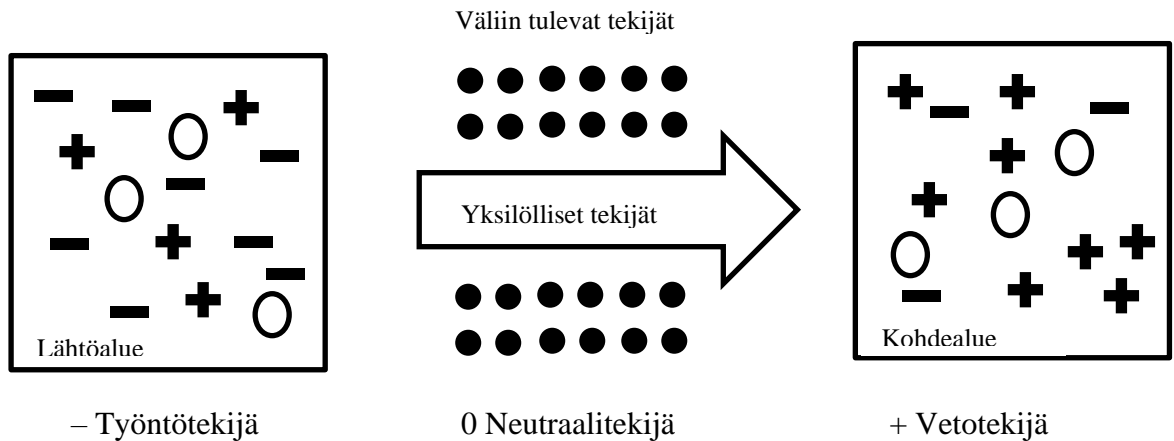
- Pääosa muutoista suuntautuu lähellä olevalle paikkakunnalle
- muuttoliike etenee vaiheittain
- pitkän matkan muuttajat suosivat kohdealueena mahdollisimman huomattavaa kaupan tai teollisuuden keskusta
- jokainen muuttovirta aiheuttaa kompensoivaa takaisinmuuttoa eli osa muuttajista palaa takaisin
- kaupunkilaiset muuttavat vähemmän kuin maaseudun asukkaat
- naiset ovat muuttoalttiimpia kuin miehet
- useimmat muuttajat ovat aikuisia, mutta perheet muuttavat harvoin pois kotimaastaan
- suuret kaupungit kasvavat enemmän muuttoliikkeen kuin luonnollisen väestönkasvun ansiosta
- muuttoliike voimistuu teollisuuden ja kaupan kehittyessä ja kulkuyhteyksien parantuessa
- muuttojen pääsuunta on maatalousalueilta teollisuuden ja kaupan keskukseen, ja
- muuttoliikkeen syyt ovat yleensä taloudellisia.

(Koskinen ym. 2007, 244.)

On mielenkiintoista nähdä, löydetäänkö jotain yhdenmukaisuutta Ravensteinin lakeihin tarkasteltaessa Ylistaron muuttoliikettä.

2.2 Työntö-Veto-malli

Usein työntö-veto-mallilla selitetään muuttoilmiötä. Malli soveltuukin hyvin sekä yksilöiden, että rakenteellisten ilmiöiden tarkasteluun (Koskinen ym. 2007, 246). Seuraavalla sivulla kuviossa 2 havainnollistetaan muuttoliikkeen työntö-veto-selitysmallia muuttoliikkeen selittäjänä.

Kuvio 2. Työntö-veto-malli. (Koskinen ym. 2007, 246).

Yksilö- ja rakennetason tarkasteluun soveltuvaa ns. työntö-veto-mallia (push and pull) on usein käytetty muuttoilmiöiden selittämisessä. Kyseessä on yksinkertainen selitysmalli, joka sisältyy useimpiin muuttoliiketeorioihin ainakin jollakin tavalla. Kyseessä ei siis ole varsinainen teoria. Työntö-veto-malli helpottaa ymmärtämään muuttoliikkeen perusmekanismit. Käyttämällä työntö-veto-mallia voidaan ihmisten muuttokäyttäytymiseen vaikuttavat tekijät jakaa seuraaviin neljään eri ryhmään:

1. lähtöalueen työntäviin tekijöihin,
2. tuloalueen vetäviin tekijöihin,
3. väliin tuleviin esteisiin,
4. yksilöllisiin tekijöihin.

Muuttopäätöstä pohtiessaan ihmiset usein miettivät muuton etuja ja haittoja vertailemalla lähtö- ja tuloalueen ominaisuuksia ja mahdollisuuksia toisiinsa. Täytyy kuitenkin muistaa, että eri ihmiset painottavat näitä tekijöitä hyvin eri tavalla omien arvojen, kokemustensa ja asenteidensa mukaan. (Koskinen ym. 2007, 246.)

”Muuttokynnyksen” ylittyessä kotitalous siirretään alueelle, joka vastaa ihmisen tarpeita paremmin. Tämä tapahtuu useimmiten silloin, kun nykyisen asuinalueen tarjonta työhön, asumiseen, koulutukseen, viihtymiseen yms. koetaan riittämättömäksi. (Kytö & Kral-Leszczynska 2013. 22.)

Väliin tulevat esteet saattavat myös vaikuttaa muuttopäätökseen. Tällaisia esteitä saattavat olla esimerkiksi muuton aiheuttamat taloudelliset kulut, muuttorejoitukset tai pitkät välimatkat. Tällaisissa tapauksissa liikenneyhteyksien kehittyminen, muuttorejoitusten poistuminen sekä matkustamisen halpeneminen saattavat madaltaa muuttokynnystä. Ansiotaso ja työllisyys ovat usein avaintekijöitä yksilöiden muuttopäätöksissä, joiden katsotaan perustuvan rationaaliseen kustannus-hyöty-analyysiin. Tällöin punnitaan muuton hyödyt ja haitat, kuten esimerkiksi muutosta mahdollisesti aiheutuvat taloudelliset ja sosiaaliset muutokset. (Koskinen ym. 2007, 246.)

2.3 Pito- ja vetovoimatekijät

Pitovoimatekijöitä ovat yleisesti paikkakunnan tapahtumat, mieluiset ajanviettopaikat ja palvelut. Pitovoimatekijät voidaan luokitella useampaan luokkaan, esimerkiksi pehmeät pitovoimatekijät liittyvät alueen tarinaan ja identiteettiin sekä matkailu- ja luontokohteisiin. (Aro 2016, 14.) Vahvasti alueeseen sidotut arvot määrittävät pitovoimatekijöitä, jonka vuoksi tutkimuksen ulkopuolelle rajattiin paikkakunnalla työsäkäyvät ulkopaikkakuntalaiset. Lisäksi maalais kuntien ja -kaupunginosien ongelmana ovat väestön ikääntyminen ja muuttovirran negatiivinen kehitys. Tämän vuoksi tutkimuksessa keskityttiin nuoreen sukupolveen pyrkien löytämään keinoja vahvistamaan niitä pitovoimatekijöitä, joilla nuoren sukupolven asukkaat saadaan pidettyä paikkakunnalla.

Alueen vetovoimatekijöitä voivat olla esimerkiksi paikkakunnan houkuttelevuus tai dynaamisuus. Vetovoimatekijöitä voidaan tarkastella monesta eri näkökulmasta, kuten alue- ja paikallistalouden kehityksen, alueen työllisyyden ja työpaikkakehityksen, koulutustarjonnan ja alueelle kohdistuvien investointien näkökulmasta. Nämä tekijät lukeutuvat niin sanottuihin Koviin vetovoimatekijöihin. (Aro 2016, 6.)

Aron (2016, 12) mukaan myös sijaintitekijät, hyvät ja toimivat liikenneyhteydet liittyvät olennaisesti vetovoimaisuuden vahvistamiseen. Hänen mukaansa aluekehitystä stimuloivat liikennepoliittiset ratkaisut luovat myönteisiä muutosvaikutuksia taloudellisille ja sosiaalisille, ei-liikenteellisille vaikutuksille. Aro korostaa myös hyvien ja toimivien liikenneyhteyksien myötä työmarkkina-alueiden välisen liikkumisen merkitystä, joka myöskin vaikuttaa positiivisesti alueen vetovoimaisuuteen.

Vetovoimatekijöitä tutkittiin tässä työssä yksittäisten osatekijöiden näkökulmasta. Näitä yksittäisiä osatekijöitä olivat Ylistaron sisäinen ja ulkoinen muuttovirta. Sisäisen muuttovirran näkökulmasta pyrittiin selvittämään millaisia haaveita ja odotuksia muuttajilla oli Ylistaron suhteen. Ulkoisen muuttovirran näkökulmasta selvitettiin poismuuttajien motiiveja, haaveita ja toiveita. Työssä selvitettiin myös sitä, mitä muuttopäätöksellä oli tavoiteltu ja ovatko tavoitteet toteutuneet molemmissa näkökulmissa.

ELY-Keskuksen sekä Ruralia-instituutin vahvistamana tämän kaltaisia tutkimustöitä, joissa Ylistaro olisi ollut huomion keskiössä Seinäjoen seudulla, on toteutettu varsin vähäinen määrä (Takala 2018; Riukulehto 2018). Haapala, Peltola ja Välimäki (1990) ovat tutkineet Ylistaron kehitysedellytyksiä ja tulevaisuuden haasteita 1990 luvulla (Väliaho 2018). Näin ollen tämän työn tutkimustulokset ovat työn valmistuessa tärkeitä ja mahdollisesti vertailukelpoisia edellä mainittuihin tutkimuksiin.

Kuva 1. Yhtenä Ylistaron vetovoimatekijänä toimii kauniit maisemat. (Lehtinen 2019).

2.4 Kaupungistuminen

Kaupungistumisesta puhutaan silloin, kun maaseutuyhteiskuntien pienissä kaupungeissa tapahtuu rakennemuutoksia tähdäten kohti modernia, teollisuuden ja palvelualojen kautta työllistävää yhteiskuntaa (Nissinen 2015).

Kaupungeissa asuminen yleistyy yhä enemmän kaikkialla maailmassa, jonka vuoksi kaupunkien väestön osuus on ollut kasvussa. Tällä hetkellä jo noin 70 prosenttia suomalaisista asuu kaupunkiseuduilla ja maailmanlaajuisesti kaupunkien väestön osuus on yli puolet. Vaikka kaupungistuminen asettaa haasteita sosiaaliselle ja ekologiselle kestävyydelle, pidetään sitä taloudellisesti kannatettavana kehityssuuntana. (Suomen Ympäristökeskus 2019.)

Miten eläminen ja asuminen sitten tulee muuttumaan lähitulevaisuudessa? Tällä hetkellä kaupungistuminen on kovassa nousussa ja keskustoihin rakennetaan jatkuvalla syötöllä uusia, entistä isompia kerrostaloja. Olisiko mahdollista, että ihmiset kyllästyvät kaupungin meteliin ja hakeutuvat lopulta haaveilemaan tai jopa asumaan maaseudun rauhaan nyt, kun myös etätyömahdollisuus monella alalla ei enää sido ihmisiä tietyille paikkakunnalle tai kaupunkiin?

Eriyisesti yhdyskuntasuunnittelussa, päätöksenteossa ja energiaratkaisuissa kaupunkien rooli korostuu. Kaupunkiympäristöt ovat muuttumassa yhä tiiviimmiksi, jonka vuoksi jaetut yhteiset tilat ovat jälleen suosiossa. (Nissinen 2015.) Myös vuokra-asuntojen hinnat ovat kaupunkiolosuhteissa niin suuria, että yhteiset, jaetut tilat tulevat monelle halvemmaksi kuin oma asunto. Ja kuten Nissinen kuvailee, myös kaipuu uudesta yhteisöllisyydestä, kaupungin sisällä olevasta kylästä, ajaa ihmisiä asumaan yhä tiiviimmin.

Tällä hetkellä yksi puhutuimmista globaaleista megatrendeistä on kaupungistuminen. Tämä megatrendi on kuitenkin murros maaseudulle ja kuntaliitoksien myötä myös entisten kuntakeskusten tulisi kääntää ajatuksensa mukailemaan entistä kuntakeskusta yhtenä kylistä. Ennen kuntaliitoksiakin, entisten kuntakeskusten kylät, jotka sijaitsivat kirkonkylästä kauempana, ovat tottuneet ajatukseen itseparjäämisestään ja -kehittymisestään kylänä. Kylänä, jossa asukkaat, niin vanhemmat

kuin lapsetkin, osallistuvat kehitykseen mukaan. Juuri aikuisten, ja sitä kautta nuorten näkökulmia muuttamalla, entisistä kuntakeskuksista saadaan muovattua nykyisen kuntaliitos ”isäntä” kaupungin kyliä.

2.5 Yhteisöllisyys

Yhteisö-nimitystä voidaan käyttää ihmisryhmittymistä, joilla on jaettuja kokemuksia ja yhteisiä kiinnostuksen kohteita. He vaihtavat ajatuksiaan sekä kokemuksiaan keskenään omien etujen toteuttamiseksi. Entisaikana yhteisöt olivat välttämättömiä ihmisryhmille, jotka asuivat ja työskentelivät yhdessä jakaen kokemuksiaan jokapäiväisestä elämästä selviytyäkseen. Nykyään ihmiset voivat asua eri paikoissa kuu- luen silti samaan yhteisöön muiden kanssa, eikä kyseessä enää ole elämästä selviytyminen sosiaalistumisella. (Koivula 2010, 18.)

Kun yksilöstä tulee yhteisön jäsen, puhutaan prosessista nimeltä sosiaalistuminen. Ryhmän jäsenen oppiessa määräysten mukaisen toimintatavan, puhutaan yhteisöön sosiaalistumisesta, joka on yksilöprosessi. Ihmissuhteisiin kasvaminen alkaa jo varhaislapsuudessa vaatien aikaa ja luottamusta. Jokaisen oma inhimillinen pääoman perusta muodostuu, kun varttuminen tapahtuu turvallisessa ilmapiirissä kehittäen kiintymyssuhteita vanhempiinsa. Sosiaalistuminen on yksilön näkökulmasta minä kehittymistä. Yhteisön näkökulmasta siinä ihminen kehittyy ryhmän jäseneksi, oppii yhteisön kielen ja kulttuurin. (Jaakkola 2015, 25.)

Vaikka nuoruus on ohimenevä elämänvaihe, tulee tässä elämänvaiheessa koetut asiat ja mietteet vaikuttamaan suuresti aikuisvaiheeseen, jolloin ajankohtaiseksi muodostuu sopivan paikkakunnan miettiminen lasten kasvattamisen ja loppuelämän kannalta. (Tuuva-Hongisto ym. 2016, 18).

Koska minän kehittyminen alkaa jo varhaislapsuudessa ja otamme vaikutteita vanhemmistamme sekä läheisistämme, tulisikin vanhempien puhua asuinympäristöstään positiivisesti. Tällöin meidän mielikuvamme muodostuisivat myönteisiksi omaa asuinympäristöämme kohtaan. Myönteisesti ajatteleva ryhmän jäsen, tässä tapauksessa esimerkiksi koululainen, toisi positiivista mielikuvaa myös ikätovereilleen ja sitä kautta mahdollisuus opiskelujen jälkeen synnyinseudulle palaamiseen kasvaisi.

Kuten Tuuva-Hongisto ym. (2016, 18) kertovat, nuoruudessa koetut asiat ja mietteet vaikuttavat myös aikuisvaiheessa, jonka vuoksi onkin erityisen tärkeää antaa nuorille positiivinen mielikuva omasta asuinpaikkakunnasta. Tällöin ennaltaehkäistään negatiivisen muuttovirran paisumista entisestään, ja parhaassa tapauksessa onnistutaan jopa pysäyttämään se.

3 TUTKIMUSMENETELMÄT

Tässä opinnäytetyössä tutkitaan ongelmia, joiden kanssa useat kaupungit ja paikkakunnat kamppailevat. Ongelmat, joihin pyritään löytämään ratkaisuja ovat negatiivinen väestönkehitys eli työntövoima. Ongelmia tutkittiin teemahaastatteluiden, etnografian sekä kyselyiden avulla pyrkimyksenä saada tietoa siitä, millaisia palveluita sekä tapahtumia paikkakunnalle tarvitaan, että pitovoimatekijät säilyisivät vahvoina. Teemahaastatteluiden avulla etsittiin lisäksi vetovoimatekijöitä, joista tehdään kehittämissuositus toimeksiantajalle.

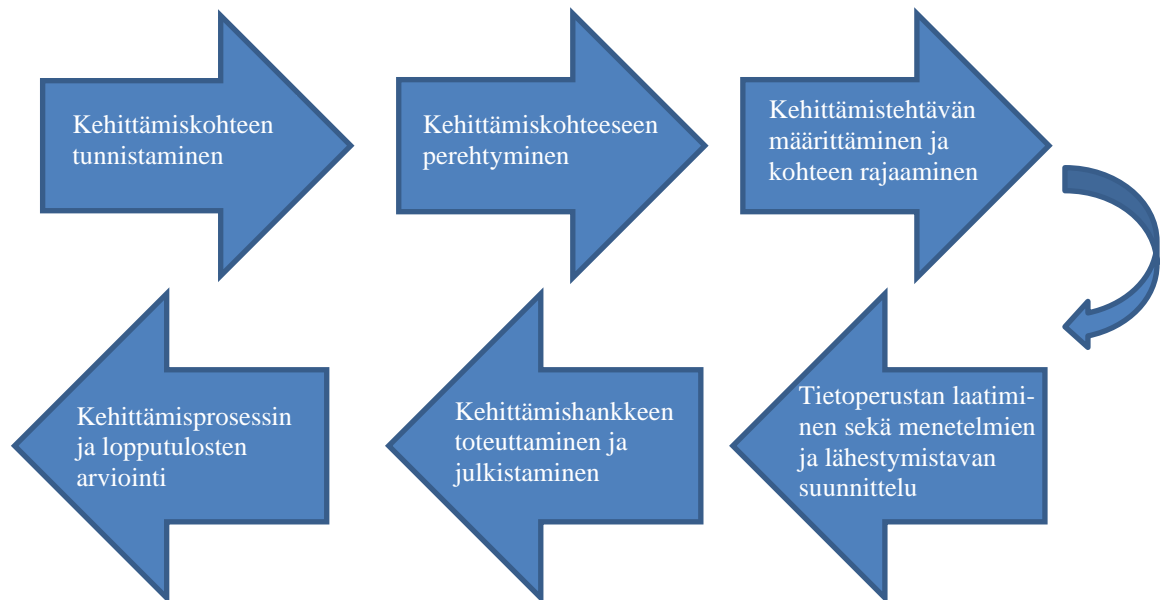
Tutkimus rajataan pääasiassa Seinäjoen Ylistaron kirkonkylään. Pitovoimatekijöiden tutkimisen osalta kohderyhminä ovat lapset, nuoret sekä lapsiperheet. Kohderyhmiltä pyritään selvittämään yhteistyössä koulujen kanssa, mistä ylistarolaiset nuoret haaveilevat ja mitä he toivovat paikkakunnalle saatavan. Työntö- ja vetovoimatekijöiden tutkimiseen paneudutaan erityisesti paikkakunnalle muuttaneiden sekä sieltä lähteneiden mielipiteisiin.

Tämän kehittämistyön tarkoitus on selvittää miten asiat Ylistarossa ovat ja mitä elementtejä tulisi kehittää ja muuttaa. Nämä kehittämis- ja muutostyömenpiteet jäävät toimeksiantajan toteutettavaksi.

3.1 Tutkimuksellinen kehittäminen

Ojasalo, Moilanen & Ritalahti (2009, 24–26) selventävät, että lähtökohtana tutkimuksellisessa kehittämishankkeessa ovat **kehittämiskohteen tunnistaminen** ja siihen liittyvien tekijöiden sekä sen ymmärtäminen. Kehittämishankkeen tavoitteena on saada aikaan jonkinlainen muutos. Kehittämiskohteen tunnistamisen jälkeen aloitetaan **tiedon haku** kehittämiskohteeseen liittyen käytännöstä sekä perehtymällä olemassa olevaan kirjoitettuun tietoon. Kehittämiskohteesta kerätyn tutkimus- ja taustatiedon avulla määritellään **kehittämistehtävä ja tehdään kohteen rajaaminen**. Vasta näiden jälkeen pystytään kuvaamaan kehittämistyön prosessit ja suunnittelemaan **lähestymistapa ja menetelmät**. Koska kehittämistyön tavoitteena on saada hyödyllisiä muutoksia, tulisikin suunnata resursseja ja aikaa prosessin lop-

puvaiheeseen. Paljon **muutoksen toteuttamiseen** liittyvää toimintaa tulisikin sisällyttää kehittämistyön prosessiin. Kehittämistyön viimeinen vaihe on **kehittämistyön arviointi**. Arviointi kohdistuu sekä kehittämisprosessiin, että sen tuotoksiin.

Kuvio 3. Tutkimuksellisen kehittämistyön prosessi. (Ojasalo ym. 2009, 40).

Ojasalo ym. (2009, 40) suosittelivat käyttämään kehittämistyössä rinnakkain useita eri menetelmiä. Tämän kehittämis- ja selvitystyön menetelmät valittiin sen perusteella, mitä tietoja haluttiin kerätä. Tässä opinnäytetyössä menetelminä hyödynnettiin ensisijaisesti teemahaastatteluita ja kyselytutkimusta. Niiden tukena hyödynnettiin havainnointia etnografisena tutkimusmenetelmänä. Seuraavissa luvuissa käydään tarkemmin läpi menetelmien yleistä taustaa.

3.2 Havainnointi etnografisena menetelmänä

Antropologiaa tutkimalla löytyvät myös etnografian juuret. Etnografiasta sanotaankin, että se on modernia antropologiaa. Yhteisöjen ja ihmisten syvimmän olemuksen ymmärtämisen halu sekä kulttuurit eri yhteyksissä toimivat tutkimuskohteena antropologiassa. Nykypäivän maailmassa tutkija ei enää tutki alkuasukasheimoja, vaan

tutkimusten kohteena ovat tämän päivän yhteisöt, yritykset, ihmiset, organisaatiot ja ala- sekä lähiökulttuurit. Tavoitteet ovat samat niin antropologiassa, kuin etnografiassa, ainoastaan kohde vaihtelee. (Kananen 2014, 15.)

Kananen (2014, 15) mukaan kaukaiset kulttuurit sekä ihmisten toiminta eri kulttuureissa kiehtoivat tutkijoita, jonka vuoksi nämä olivatkin alkuaikoina antropologian kohteina. Erään määritelmän mukaan antropologia tarkoittaa oppia ihmisestä. Ajansaatossa antropologian tutkimuskohde hävisi, koska tutkijan tai erillisen kenttätyöntekijän ei enää tarvinnut matkustaa kaukasiin kohteisiin kulttuurin luo, vaan erilaisia kulttuureja löytyi jo lähempääkin. Tällöin antropologiasta kehittyi vähitellen etnografia.

Kananen (2014,15) korostaa, että myös etnografiassa tutkijan on tärkeää olla itse kentällä eli tutkittavassa kohteessa, aivan kuten antropologiassakin. Erona kuitenkin on se, että etnografiassa tutkimuskohteet löytyvät lähempää kuin antropologiassa. Yhdessäolo ja kenttätyö ovatkin yksi etnografian perusvaatimuksista ja sen ominaisimpia piirteitä.

Etnografian avulla voidaan tutkia ihmisille merkityksellisiä arkielämän ilmiöitä. Etnografiassa ihmisiä tutkitaan omassa kulttuurisessa ympäristössään. Etnografian avulla voidaankin löytää arkipäiväisistä asioista ja kohteista uusia sekä kiinnostavia puolia, vaikka ne ensin näyttäisivätkin itsestään selviltä. Kyseessä on siis laaja tutkimusmenetelmä, jota tehdään ihmisten kanssa ja ihmisten parissa. Koska tutkija on aina tutkimustilanteessa itse mukana ja havainnoi asioita omalla tavallaan, on etnografinen tutkimus vahvasti subjektiivista. Tutkijan tulee heittäytyä mukaan tilanteeseen ymmärtääkseen tutkimustuloksia. Perinteisiä etnografisia menetelmiä ovat esimerkiksi haastattelut ja osallistuva havainnointi. (Hirvi & Koskinen-Koivisto 2014.)

Hämeenaho ja Koskinen-Koivisto (2018, 11–12) kertaavat, että etnografiaa tehdään ihmisten parissa, aineistoa kerätään tutkittavien kanssa ja heidän ympäristössään. Joskus etnografisen tutkimuksen synonyyminä käytetään käsitettä kenttätyöstä, jolloin kyseinen tutkimusmuoto mielletään ensisijaisesti aineistonkeruun menetelmäksi. Tämä kenttätyö perustuu pitkäkestoiseen osallistuvaan havainnointiin, jonka

merkitys korostuu erityisesti kulttuuriantropologien ja sosiaalitieteilijöiden etnografi-oissa.

Väitetään, että etnografiasta nimenomaan havainnointi tekee etnografian ja että pitkäkestoiseen osallistuvaan havainnointiin liittyy osaksi aina etnografinen haastattelu, jonka avulla pyritään tutkittavana olevan kulttuurin kokonaisvaltaiseen kuvaukseen. (Hämeenaho & Koskinen-Koivisto 2018, 11–12).

Tässä opinnäytetyössä tehtyjä etnografisia havaintoja hyödynnettiin haastatteluiden ja kyselyn tulosten analyysissä, joten havainnoista ei esitetä omaa analyysiään.

3.3 Kyselyt ja teemahaastattelu

Kyselyt kuuluvat tiedonkeruumenetelmissä kvantitatiiviseen tutkimukseen. Kun halutaan selvittää faktatietoja, voidaan laadullisessa tutkimuksessa käyttää myös kyselyitä. Kyselyn kysymykset ovat avoimia ja strukturoituja. Kun kyseessä on avoin kysymys, kysymys esitetään ilman vastausvaihtoehtoja. (Kananen 2014, 134.)

Esimerkiksi:

”Minkä ikäinen olet?” tai ”Missä sinä asut?”

Strukturoituna eli vaihtoehdon sisältämänä vastaavat kysymykset voitaisiin esittää:

”Minkä ikäinen olet?”

- 1) 11-vuotias
- 2) 15-vuotias
- 3) En halua vastata”

tai

”Missä sinä asut?”

- 1) Etelä-Suomessa
- 2) Länsi-Suomessa
- 3) Pohjois-Suomessa
- 4) Itä-Suomessa”

Kananen (2014, 134) täsmentää, että kyselyt voidaan kohdistaa tutkittaville esimerkiksi sähköpostitse taikka sosiaalisen median kautta.

Tässä opinnäytetyössä pitovoimatekijöiden tutkimisen osalta kohderyhminä olivat lapset ja nuoret. Tämän vuoksi koulujen kanssa yhteistyössä tehty kysely toteutettiin etnografiaa hyödyntäen ja kyselyn tuloksista laadittiin nuorisobarometri. Kyselyyn osallistui yhteensä 263 lasta ja nuorta. Lapsiperheiden ja poismuuttaneiden sekä Ylistaroon muuttaneiden vastaukset hankittiin kyselyitä hyödyntäen. Näihin kyselyihin osallistuneita kertyi yhteensä 143 kappaletta.

Kyselyn vastaajasegmentit ovat:

Lapset: 8–12-vuotiaat

Varhaisnuoret: 13–15-vuotiaat

Nuoret: 16–18-vuotiaat

Lapsiperheet: 15–59-vuotiaat, joiden perheissä kotona asuvia lapsia

Poismuuttaneet: 17–63-vuotiaat

Ylistaroon muuttaneet: 16–78-vuotiaat

Kanasen (2014, 134) mukaan teemahaastatteluiden osalta verkon kautta toteutettuna tutkimus edellyttää tutkittavien tavoittamista, koska se tarkoittaa nimensä mukaisesti tutkijan ja tutkittavan välistä keskustelua teemoista eli tutkimusaiheista. Teemahaastattelun ajatuksena on se, että tutkittava henkilö kertoo aiheeseen liittyviä kokemuksia ja ajatuksia haastattelijalle ”kasvotusten” esimerkiksi videopuhelun välityksellä, mikäli teemahaastattelu toteutetaan verkossa. Haastateltava kertoo vapaamuotoisesti ajatuksiaan kysymyksiin, ilman tarkkoja määritteitä.

Tämän opinnäytetyön aikana järjestettiin, yhdessä Ylistaron Kirkonkylän Asukasyhdistyksen kanssa kuulemistilaisuus teemahaastattelun omaisesti kirkonkylän asukkaille keväällä 2019. Tässä kuulemistilaisuudessa asukkaat saivat itse tuoda esille niitä asioita, jotka heidän mielestään ovat kehittämisen tarpeessa.

Kenttätyö aloitettiin keväällä 2019. Kenttätyöllä tarkoitetaan sidosryhmien sekä vastaavien tahojen etsimistä ja lähestymistä heti ensimmäisten kyselyiden valmistuttua. Kenttätyö piti sisällään myös aineistojen läpikäyntiä ja tarkastelua, kohderyhmien jaottelua sekä aineistojen käsittelemistä käytännön tason kehitykseen liittyen.

Opinnäytetyön kirjoittajan suhde tutkimuskohteeseen on luotettava. Tutkimussuunnitelmista on kerrottu avoimesti kyselyihin ja haastatteluihin osallistuville sekä Seinäjoen kaupungille ja muille yhteistyötahoille, kuten Seinäjoen kaupungin työllisyyspalveluille ja Ylistaron kirkonkylän asukasyhdistyksen jäsenille.

3.4 Luotettavuus ja eettisyys

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, miten ja millaisena ylistarolaiset sekä ulko- paikkakuntalaiset näkevät ja kokevat Ylistaron. Tutkimuksen aikana kohderyhmien toiveita kartoitettiin ja niistä koottiin kehittämissuhteet toimeksiantajalle. Toiveet kartoitettiin teemahaastatteluiden sekä kyselyiden avulla, joiden kysymykset olivat tarkkaan mietitty tutkimuksen perimmäisiä tarkoituksia ja tavoitteita silmällä pitäen. Hirsjärvi ja Hurme (2008, 184) toteavatkin, että hyvän haastattelurungon tekemisellä voidaan vaikuttaa haastatteluaineiston laadukkuuteen. Heidän mielestään myös vaihtoehtoisten lisäkysymysten muotojen pohtiminen sekä ennalta mietityt keinot teemojen syventämiselle tuovat etua haastatteluiden laadukkuuteen.

Tutkimuksen aikana olisi voinut haastatella vielä lisää henkilöitä jokaisesta kohderyhmästä, joka kannattaakin ottaa huomioon jatkotutkimuksessa. Kyselyissä otanta jokaisen kohderyhmän osalta kuitenkin oli suuri, joten tuloksia voidaan pitää luotettavina. Lisäksi haastattelut ja kyselyt litteroitiin pian niiden toteuttamisen jälkeen. Hirsjärvi ja Hurme (2008, 184) ovat sitä mieltä, että haastatteluiden ja kyselyiden mahdollisimman nopeasti tehdyt litteroinnit parantavat niiden laatua.

Eettiset ratkaisut liittyvät kaikkiin tutkimuksiin ja varsinkin ihmistieteissä eettisten kysymysten eteen joudutaankin tutkimuksen jokaisessa vaiheessa. Myös silloin, vaikka ihmisiä ei tavattaisi kasvotusten, vaan tutkimus tehdään dokumentoiduilla aineistoilla. (Hirsjärvi & Hurme 2008, 19). Tutkimus tehtiin anonymisti jokaisen kohderyhmän osalta, joka on säilynyt läpi tutkielman. Lisäksi jokaiselle haastatteluun tai kyselyyn osallistuneelle on informoitu tämän tutkimuksen tarkoitus sekä tavoitteet ja osalliset ovatkin näihin perustuen vapaaehtoisesti osallistuneet haastatteluihin ja kyselyihin. Hirsjärvi ja Hurme (2008, 20) kertovatkin, että ihmisiin kohdistuvissa tutkimuksissa tärkeimpiä eettisiä periaatteita ovat suostumus, luottamuksellisuus, seuraukset ja yksityisyys, jotka perustuvat informointiin.

Tutkimuksen viitekehys rakentuu suhteellisen monipuoliseen lähdeaineistoon, painetuista kirjoista verkkosivuihin ja lehtiartikkeleihin. Alueellisen hankkeen vuoksi lähdeaineisto on enimmäkseen suomalaista. Koska lähteissä on vaihtelevuutta, voidaan pitää viitekehystä suhteellisen luotettavana.

Menetelmiä käytettiin tässä työssä useampaa erilaista, joilla pyrittiin saamaan parempi kokonaiskuva kehittämis ehdotuksille. Myös Hirsjärvi ja Hurme (2008, 38) ovat sitä mieltä, että laajentamalla ja yhdistämällä eri menetelmiä voidaan lisätä tutkimuksen luotettavuutta ja saada esiin laajempia näkökulmia.

Vaikka tutkija itse asuu Ylistarossa, on haastattelut sekä kyselyt pyritty litteroimaan tarkasti sanasta sanaan. Kuitenkaan tutkijan oman asuinsijainnin vuoksi tutkimus ei ole yhtä objektiivinen, kuin täysin ulkopuolisen tekemä tutkimus. Hirsjärvi ja Hurme (2009, 18) ovatkin sitä mieltä, että tutkija on yksi tutkimusvälineistä.

4 KEHITTÄMISHANKE

Tässä luvussa esitellään kehittämishankkeen tavoitteet, tarkastellaan aiheesta aikaisemmin tehtyjä tutkimuksia sekä käydään läpi teemahaastatteluiden ja kyselyiden tuloksia. Tulosten pohjalta saatujen vastauksien pohjalta laaditaan kehittämisehdotukset.

4.1 Kehittämishankkeen tavoitteet

Idea tähän kehittämistyöhön lähti kirjoittajan tehtyä omia havaintoja asuinpaikastaan sekä toimeksiantajan tarpeesta kehittää Ylistaron mielikuvaa positiivisempaan suuntaan. Ylistaron väestönkehityssuunta näytti heikentyneen ja ihmisten asenteissa tuntui syntyneen negatiivinen mielikuva Ylistaroa kohtaan. Toimeksiantaja ei osannut tarkemmin määritellä, mitä tarkalleen pitäisi tehdä. Toimeksiantajalla oli kuitenkin halu ottaa siitä selvää ja lähteä tekemään mahdollisia muutoksia.

Kehittämistyön hahmottaminen toteutettiin keskusteluin toimeksiantajan kanssa sekä tutustumalla tarkemmin kohdealueeseen eli Ylistaroon. Koska tavoitteena oli saada mahdollisimman kattava pohja kehittämisehdotuksille, kehittämistehtäviksi asetettiin kohdealueen ilmapiirin ja tunnelman havainnointi, asukaskyselyt eri ikäisille kohderyhmille sekä syiden tarkastelu negatiivisen mielikuvan syntymisestä. Lisäksi oman kylän tiedotuskanavan ja sen toiminnan lisääminen kuuluivat kehittämistehtäviin, joilla päästiin kohti tavoitetta.

Yhteistyön tekeminen Kirkonkylän asukasyhdistyksen kanssa oli tärkeää kehittämistyön edetessä. Toimeksiantajan lisäksi oli tärkeää, että mahdollisimman moni asukas hyötyisi sen tuloksista ja mahdollisista muutoksista, kuten asukkaiden viireystilan lisääntymisestä ja tapahtumien tiedottamisesta. Näin yhteistyölle luodaan jatkuvuutta myös kehittämistyön jälkeen.

4.2 Teemahaastattelut ja kyselyt

Keväällä 2019 järjestettiin Ylistaron kirkonkyläläisille teemahaastattelumainen keskusteluilta yhteistyössä Ylistaron kirkonkylän asukasyhdistyksen kanssa. Keskusteluilta oli ikärajan ja kaikille Ylistarossa asuville avoin tapahtuma. Illan aikana kyläläiset saivat tuoda esille omia ajatuksiaan ja ideoitaan siitä, miten Ylistaron kirkonkylän asumisviihtyvyyttä ja houkuttelevuutta asuinpaikkana voitaisiin kehittää. Keskusteluiltaan osallistui kaiken kaikkiaan 26 aikuisiän saavuttanutta kyläläistä. Keskusteluissa esiin nousi jopa 16 erilaista vastausteemaa.

Teemahaastattelu toteutettiin vapaana keskusteluna, jossa aiheena oli Ylistaron kirkonkylän kehittäminen. Esiin nousseissa vastausteemoissa on nähtävillä paljon yhtäläisyyksiä kyselytutkimuksessa esiin nousseisiin vastauksiin. Haastattelun vastausteemat esitellään tässä opinnäytetyössä erillisenä liitteenä.

Keväällä 2019 toteutettiin myös kyselytutkimus yhteistyössä Ylistarolaiskoulujen ja Mannerheimin Lastensuojelu Liiton (MLL) Ylistaron yksikön kanssa, sekä sosiaalisen median käyttäjien vapaaehtoisten ja anonyymien vastausten avulla. Sosiaalisen median avulla vastanneet henkilöt edustivat lapsiperheitä ja poismuuttaneita.

Kohderyhmät valittiin tutkijan omien havainnointien mukaan, ja huomio kiinnittyi Ylistarossa erityisesti lasten ja nuorten viihtyvyyteen, ajanviettopaikkoihin ja näihin liittyviin puutteisiin. Tutkimuksen kyselyihin osallistuneet oppilaat ja sosiaalisen median käyttäjät saivat vastata kysymyksiin anonyymisti, joka lisäsi totuudenmukaisia vastauksia.

Kyselyihin osallistuneet henkilöt olivat taustoiltaan kohderyhmiin sopivia lapsia, nuoria ja lapsiperheitä. Mukana oli lisäksi poismuuttaneita ja paikkakunnalle muuttaneita perheitä sekä yksittäisiä henkilöitä. Tulokset esitetään kirjallisesti ja graafisesti. Graafiset kuviot antavat kokonaiskuvan vastaajien toiveista sekä niiden prosenttijakaumasta.

Vaikka samankaltaisia vastauksia on tullut useita, haastatteluissa ja kyselyissä ei ollut valmiita vastausvaihtoehtoja, vaan osallistujat ovat vastanneet jokaiseen kysymykseen henkilökohtaisen näkemyksen ja tärkeyden mukaan. Nämä avoimet vas-

taukset on käyty analyysivaiheessa läpi, yhdistäen sisällöllisesti samanlaiset vastausluokiksi. Tällöin esimerkiksi on voitu saada 100 alkuperäistä vastausta, joista sisällönanalyysin avulla on tulkittu 25 vastausteemaa tai -luokkaa.

4.3 Lapset, varhaisnuoret ja nuoret

Kyselyihin osallistuneet lapset olivat kyselyn toteuttamishetkellä opiskelemassa Ylistarossa Kirja-Matin ala-asteella, varhaisnuoret opiskelivat puolestaan Ylistaron yläasteella ja nuoret Ylistaron lukiossa. Ennen kyselyiden toteuttamista kouluilta hankittiin tutkimusluvut ja kyselyt toteutettiin anonyymeina, ainoastaan ikäluokka kysyttiin. Ikähaitari tässä kyselyssä oli 8–18-vuotiaat ja osallistuneita oli yhteensä 99 lasta, 123 varhaisnuorta ja 41 nuorta. Nuorten kohdalla on selvästi nähtävillä otannan olleen huomattavasti pienempi kuin aikaisemmin mainituissa ikäryhmissä. Otantaan vaikuttivat ylioppilaskirjoituksiin varattu lukuloma, joka sijoittui kyselyn toteuttamisajankohtaan.

Kyselyssä pyydettiin vastaajia vastaamaan kuuteen (6) erilaiseen kysymykseen, jotka koskivat Ylistaroa.

4.3.1 Mistä asioista pidät Ylistarossa erityisesti?

Ensimmäisen kysymyksen kohdalla vastaajia pyydettiin kertomaan, mistä asioista he pitävät Ylistarossa erityisesti.

Lapsille tehdyssä kyselyssä vastauksia tuli yhteensä 162 kappaletta, joista nousi esiin 27 erilaista vastausteemaa. Kaikkein miellyttävimpänä asiana 8–12-vuotiaat kokivat Ylistarossa sen maaseutumaisen, sopivan kokoisen ja rauhallisen ympäristön ilman kiireitä 19,1 prosentin osuudella. Paikallinen S-Market oli myös lasten suosiossa (17,3%). Paikallinen pizzeria ja Ylistaron kirjasto olivat kolmanneksi suosituimmat asiat Ylistarossa (8,6 prosenttia vastauksista). Taulukossa 3 esitellään tulokset lasten vastauksista kokonaisuudessaan prosenttijakaumalla kaikkien kysymykseen vastanneiden kesken.

Taulukko 3. Mistä asioista pidät Ylistarossa?

1. Kuvaile mistä asioista pidät Ylistarossa? (8-12-vuotiaat)			
Vastaukset:	Vastauksia yht:	Prosenttia	Selite
sopivan kokoinen, ei kiireinen, maaseutumainen, tuttu ympäristö ja rauhallinen	31	19,1 %	
s-market	28	17,3 %	
Birtat	14	8,6 %	
kirjasto	14	8,6 %	
koulusta	11	6,8 %	
kaverit	10	6,2 %	
maisemat, luonto	7	4,3 %	
Kahvilat	6	3,7 %	Kaffila, LeiBai, Sta
lyhyt matka joka paikkaan	5	3,1 %	
leikkikentät	5	3,1 %	
paljon harrastusmahdollisuuksia	4	2,5 %	
Elokuvateatteri Matin-tupa	3	1,9 %	
urheilukenttä	3	1,9 %	
hevostallit	3	1,9 %	
koti	3	1,9 %	
kirjasto	3	1,9 %	
Grilli	2	1,2 %	
palveluista	2	1,2 %	
en mistään	2	1,2 %	
jäätelöt / jäätelöauto	2	1,2 %	
paakkaripuisto	1	0,6 %	
uimapaikat	1	0,6 %	
st1	1	0,6 %	
Kauniita taloja	1	0,6 %	
kirjakaupasta	1	0,6 %	
nuorisoseura	1	0,6 %	
naapuri	1	0,6 %	
	162		

Varhaisnuorilla erilaisia vastausteemoja tuli yhteensä 30 kappaletta, vastauksien kokonaismäärän ollessa 226 kappaletta. Vastausten kokonaismäärän suuruuteen vaikutti vastaajien vapaus antaa useampi vastaus. Kaikkein miellyttävimmäksi asiaksi varhaisnuoret kokivat paikallisen S-Marketin (17,7%). Vastaajista 15 prosenttia arvostivat myös Ylistaron rauhallisuutta ja pienikokoisuutta, sen tuttavallisten ja ystävällisten asukkaiden vuoksi. 10,6 prosenttia vastaajista kertoivat pitävänsä Ylistaron hyvistä liikuntaharrastusmahdollisuuksista, kuten Kirmaushalli ja aseman monitoimihalli.

Nuorilta erilaisia vastausteemoja tuli yhteensä 22 kappaletta, vastauksien kokonaismäärän ollessa 108 kappaletta, jossa nuoret antoivat useampia vastauksia. Kaikkein miellyttävimmäksi asiaksi (17,6%) nuoret kokivat Ylistarossa asuvat mukavat, suurelta osin tutut ihmiset, jotka tekevät Ylistaron ilmapiiristä kotoisan ja yhteisöllisemmän. 11,1 prosenttia kuvailivat Ylistaron miellyttävimmiksi asioiksi rauhallisuuden ja 9,3 prosenttia Ylistaron luonnonläheisyyden ja upeat maisemat.

4.3.2 Mitä palveluita tai tapahtumia tahtoisit Ylistaroon?

Kyselyn toisessa kysymyksessä vastaajia pyydettiin kertomaan, mitä palveluita ja/tai tapahtumia he tahtoisivat Ylistaroon, pois lukien lääkäripalvelut. Erilaisia vastauksia tässäkin tuli runsaasti.

Lapsille tehdyssä kyselyssä vastauksia tuli yhteensä 152 kappaletta joita voitiin yhdistää 21 vastausteemaksi. Kaikkein suurin tarve lasten mielestä olisi toiselle, hiekan pienemmälle kaupalle, joka olisi myös myöhemmälle auki (15,8% vastauksista). Tämän lisäksi myös kioski 12,5 prosenttiosuudella ja uimahalli 11,8 prosenttiosuudella olivat vastaajien halutuimpien palveluiden listalla. Vastauksista on lisäksi nähtävillä, että lapset kaipaavat enemmän kokoontumistiloja sekä aikaan ja ikään sitomattomia harrastusmahdollisuuksia.

Varhaisnuorille tehdyssä kyselyssä vastauksia kertyi kokonaisuudessaan 194 kappaletta, jotka sisältöanalyysissä voitiin tulkita 28 erilaiseksi vastaukseksi. Enemmistö (20,6%) varhaisnuorista toivoo Ylistaroon pikaruokaravintolaa, kuten McDonald's tai Kotipizza. Enemmän kauppia toivoi lähes yhtä moni vastaaja, 18,6 prosenttiosuudella. Kolmantena vastaajat mainitsivat ABC-huoltoaseman (9,8%).

Nuorille esitetystä kysymyksestä vastauksia kertyi kokonaisuudessaan 102 kappaletta, joista nousi esiin 25 erilaista vastausteemaa. Enemmistö vastaajista toivoi Ylistaroon lisää kauppia (15,7%). Melkein yhtä suuri osuus vastauksista tuli pikaruokaloitten puolesta (peräti 14,7% vastauksista). 13,7 prosenttia vastauksista jakautui vapaa-ajan liikuntamahdollisuuksien lisäämiselle. Näitä liikuntamahdollisuuksia voisivat olla vastaajien mielestä esimerkiksi uima- tai keilahalli.

4.3.3 Mitä asioita muuttaisit Ylistarossa?

Kolmannessa kysymyksessä vastaajia pyydettiin kertomaan, mitä asioita he muuttaisivat Ylistarossa.

Lapsilta vastauksia tuli yhteensä 65 kappaletta, jotka voitiin tulkita sisällöltään 27 erilaiseksi vastaukseksi. Enemmistö vastaajista (15,4%) olivat tyytyväisiä tämänhet-

kiseen Ylistaroon, eivätkä muuttaisi mitään. Kehityskohteita kuitenkin löytyi, nimitäin 12,5 prosenttia vastaajista toivoisi Ylistaroon lisää kauppoja ja 7,7 prosenttia vastaajista näkisi julkisen liikenteen parantamisen/lisäämisen ajankohtaisena asiana.

Myös tässä kysymyksessä vastaajien kesken esille nousi lasten kaippuu kokoontumistilojen sekä harrastusmahdollisuuksien lisäämiselle. Tämä kokoontumistilojen vähyyks on nähtävillä myös katukuvassa, jolloin lapset ja nuoret kokoontuvat paikallisen S-Marketin edustalle.

Varhaisnuorilta vastauksia tähän kysymykseen tuli yhteensä 88 kappaletta, joita voitiin yhdistää 21 vastausteemaksi. Enemmistö vastaajista (20,5%) eivät osanneet sanoa mitä muuttaisivat, taikka eivät muuttaisi mitään. Kuitenkin 12,5 prosenttia vastaajista kertoivat, että muuttaisivat Ylistaroa siten, että siellä olisi enemmän palveluita, taikka siten ettei ainakaan palvelut enää vähenisi entisestään. R-Kioski sekä Siwa olivat toivottujen palveluiden joukossa. Vastaajista 11,4 prosenttia toivoivat kaupan olevan myöhemmälle auki.

Nuurilta vastauksia tähän kysymykseen kertyi yhteensä 49 kappaletta, jotka voitiin tulkita sisällöltään 19 erilaiseksi vastaukseksi. Enemmistö (26,5%) vastaajista toivoi parempia julkisen liikenteen yhteyksiä, kuten junayhteydet sekä linja-autoliikenne myös kouluaikejen ulkopuolella. Tämän opinnäytetyön teko hetkellä linja-autovuoroja on käytössä ainoastaan koululaisten aikataulujen mukaan, mutta esimerkiksi lomien aikana liikennöintiä ei järjestetä.

Myös palveluiden lisääminen olivat muutettavien asioiden listalla ja tämä vaihtoehto keräsi toiseksi eniten vastauksia 14,3 prosenttiosuudella. Palveluiden lisäämisen suhteen nuoret kertoivat esimerkkinä tarpeen toiselle, hieman pienemmälle elintarvikekaupalle, jossa olisi mahdollisuus asioida pikaisesti.

Jaetulle kolmannelle sijalle 6,1 prosenttia vastaajista ilmoittivat toivovansa muutosta asukkaiden ja työpaikkojen määrän muuttumiseen nousujohteiseksi. Lisäksi tyhjien liikekiinteistöjen käyttöönottoon toivottiin parannusta. Taulukko 4 havainnollistaa kaikkien 16–18-vuotiaiden vastausten prosenttijakauman.

Taulukko 4. Vastaajien mielestä muutettavat tai kehitettävät asiat Ylistarossa.

3. Mitä asioita muuttaisit Ylistarossa? (16-18-vuotiaat)		
Vastaukset	Vastauksia yht	Prosenttia
Paremmat julkisetliikenne yhteydet (Junat / Bussi)	13	26,5 %
Lisää kauppoja / palveluita (nykyiset ei riitä)	7	14,3 %
Enemmän asukkaita	3	6,1 %
Lisää työpaikkoja nuorille (kesätöitä vaikea saada)	3	6,1 %
Tyhjät liikekiinteistöt otettaisiin käyttöön	3	6,1 %
Kaupan aukiolon pidentäminen	2	4,1 %
Lääkäripalvelut	2	4,1 %
Keskusta pirteämmäksi	2	4,1 %
Nuorille jokin päivittäinen ajanvietto paikka	2	4,1 %
Lisää harrastustoimintaa	2	4,1 %
en mitään	2	4,1 %
Kaarisillat pois, koska ovat turhia	1	2,0 %
Enemmän ravintoloita	1	2,0 %
Uusi puisto	1	2,0 %
Ihmisten asenteita	1	2,0 %
Ylä-Astetta (se ei ole viihtyisä)	1	2,0 %
Olen tyytyväinen (töiden puutetta pitäisi ehkäistä)	1	2,0 %
Lisää valaistusta sivuteille (puutteellista)	1	2,0 %
Pankki pitäisi olla	1	2,0 %
	49	

4.3.4 Ajatteletko asuvasi Ylistarossa myös opiskelujen jälkeen?

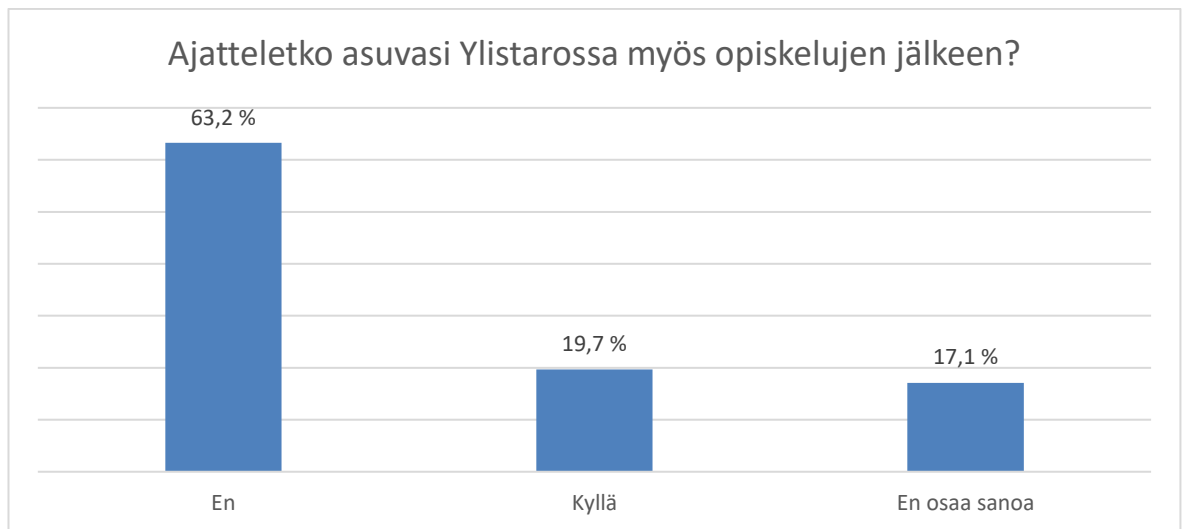
Neljännessä kysymyksessä vastaajia pyydettiin kertomaan, ajattelevatko he asuvansa Ylistarossa vielä opintojen jälkeen.

Lapsilta vastauksia kysymykseen kertyi yhteensä 85 kappaletta, joista erilaisia vaihtoehtoja oli kolme. Suurin osa vastaajista olivat sitä mieltä, etteivät jäisi Ylistaroon (45,9%). Suurimpana syynä nähtiin paikkakunnan koko ja työpaikkojen sekä harrastusmahdollisuuksien vähyys.

Myönteisiä sekä empiviä (ehkä) vastauksia tuli prosentuaalisesti tasavertaisesti 27,1 prosenttia. Myönteisten vastausten pohjana olivat runsas luonto ja tilavuus, sukulaisten määrä sekä maatalousyrittäjyys. Vastaajat, jotka vastasivat ehkä, kertoivat Ylistarossa asumisen olevan mahdollista opintojen jälkeen, mikäli palvelut lisääntyisivät.

Varhaisnuorilta vastauksia kysymykseen tuli kaiken kaikkiaan 117 kappaletta, jotka olivat jaoteltavissa kolmeen erilaiseen vastausvaihtoehtoon. Vastaajista peräti

63,2 prosenttia vastasivat etteivät näe itseään asumassa Ylistarossa opintojen jälkeen. Syynä tähän olivat muilla paikkakunnilla tarjottavat harrastukset, Ylistaron pieni koko sekä työpaikkojen ja palveluiden vähyys. 19,7 prosenttia vastaajista olivat sitä mieltä, että voisivat asua Ylistarossa opintojen jälkeen, mikäli saavat työpaikan. Myös paikan rauhallisuus ja kauneus vetosivat vastaajiin positiivisesti. Vastaajista 17,1 prosenttia eivät osanneet sanoa jäisivätkö asumaan Ylistaroon opintojen jälkeen. Kuviossa 4. on nähtävillä varhaisnuorten vastausten prosenttijakauma.

Kuvio 4. Varhaisnuoret eivät ole aikeissa asua Ylistarossa opintojen jälkeen.

Nuorilta vastauksia tähän kysymykseen kertyi 41 kappaletta, jotka olivat myös jaoteltavissa kolmen erilaisen vastausvaihtoehdon kesken. Valitettavan moni vastaaja oli sitä mieltä, etteivät ole aikeissa asua Ylistarossa enää opintojen jälkeen. Tätä mieltä olivat selkeä enemmistö (75,6%). Vastaajat kertoivat Ylistaron olevan liian pieni paikka, jossa saisi olla enemmän mahdollisuuksia sekä palveluita, kuten kaupunkeja ja toimiva julkinen liikenne. Myös työpaikkojen vähyys vaikutti vastauksiin.

Vastaajista 12,2 prosenttia olivat sitä mieltä, että jäävät asumaan Ylistaroon myös opintojen jälkeen. Myönteisesti ajattelevat vastaajat kertoivat Ylistaron olevan mielekäs ja kaunis paikka asua, josta löytyy kaikki mitä tarvitsee.

Myös ”ehkä”-vastauksia tuli 12,2 prosenttiosuudella. ”Ehkä”-vastauksen antaneet nuoret kertoivat esimerkiksi asumisen hinnan vaikuttavan lopulliseen päätökseen. Lisäksi vastaajat kertoivat kaupunkien meteliin kyllästymisen ja koulutustaustan saattavan vaikuttaa siihen, minne lopulta asettuisivat asumaan.

4.3.5 Kuvaile tulevaisuuden Ylistaroa, jossa haluaisit asua?

Viidennessä kysymyksessä esiteltiin aihe, jossa vastaajien tulisi kuvailla tulevaisuuden Ylistaroa, jossa he itse haluaisivat asua.

Lasten antamissa vastauksissa hajontaa vastausten kohdalla tuli runsaasti, kaikkiaan esiin nousi 25 erilaista vastausteemaa, vastauksien kokonaismäärän ollessa 101 kappaletta. Enemmistö, 20,8 prosenttia vastaajista kuvaili tulevaisuuden Ylistarossa olevan enemmän kauppoja ja ruokapaikkoja. 12,9 prosenttia vastaajista toivoi Ylistaron kasvattaneen tulevaisuudessa asukasluvuaan ja olevan isompi kaupunginosa, jossa harrastusmahdollisuuksien sekä palveluiden tarjonta olisi laajempi.

Rauhallista ja siistiä tulevaisuuden kaupunginosaa luonnehtivat 7,9 prosenttia vastaajista, jotka kuvailivat Ylistarossa olevan tulevaisuudessa paljon ystävällisiä ihmisiä sekä kaunista luontoa. 6,9 prosenttia vastaajista olivat tyytyväisiä tähänhetkiseen Ylistaroon ja kuvailevatkin sen olevan samankaltainen myös tulevaisuudessa.

Varhaisnuorilta vastauksia tuli kaiken kaikkiaan 89 kappaletta, joista nousi esiin 19 erilaista vastausteemaa. Enemmistö, 42,7 prosenttia kuvaili tulevaisuuden Ylistaron pitävän sisällään enemmän palveluita, kuten erilaisia kauppoja ja pikaruokaloita. 9 prosenttia vastaajista olivat tyytyväisiä tähänhetkiseen tilanteeseen ja kertoivatkin tulevaisuuden Ylistaron olevan samanlainen kuin nyt.

Myös toiset 9 prosenttia vastaajista olivat sitä mieltä, että tulevaisuuden Ylistaro olisi hieno ja moderni, jossa olisi mahdollisuuksia kaikkeen ja pitäisi sisällään myös uusia rakennuksia.

Nuorilta vastauksia tähän kysymykseen tuli kaikkiaan yhteensä 67 kappaletta, joita voitiin yhdistää 19 vastausteemaksi. Enemmistö vastaajista (31,3%) kuvailivat tulevaisuuden Ylistarossa olevan enemmän monipuolisia palveluita ja lisää asukkaita. Monipuolisina palveluina mainittiin esimerkiksi useampien kahviloiden tarve.

Toiseksi suurin osuus vastauksista, 13,4 prosenttia kuvaili tulevaisuuden Ylistarossa olevan paljon julkista liikennettä. Ja kolmanneksi suurin osuus (11,9%) vastaajista kertoivat tulevaisuuden Ylistaron yleiskuvan olevan viihtyisä, siisti ja moderni.

4.3.6 Miten vietät vapaa-aikaasi Ylistarossa?

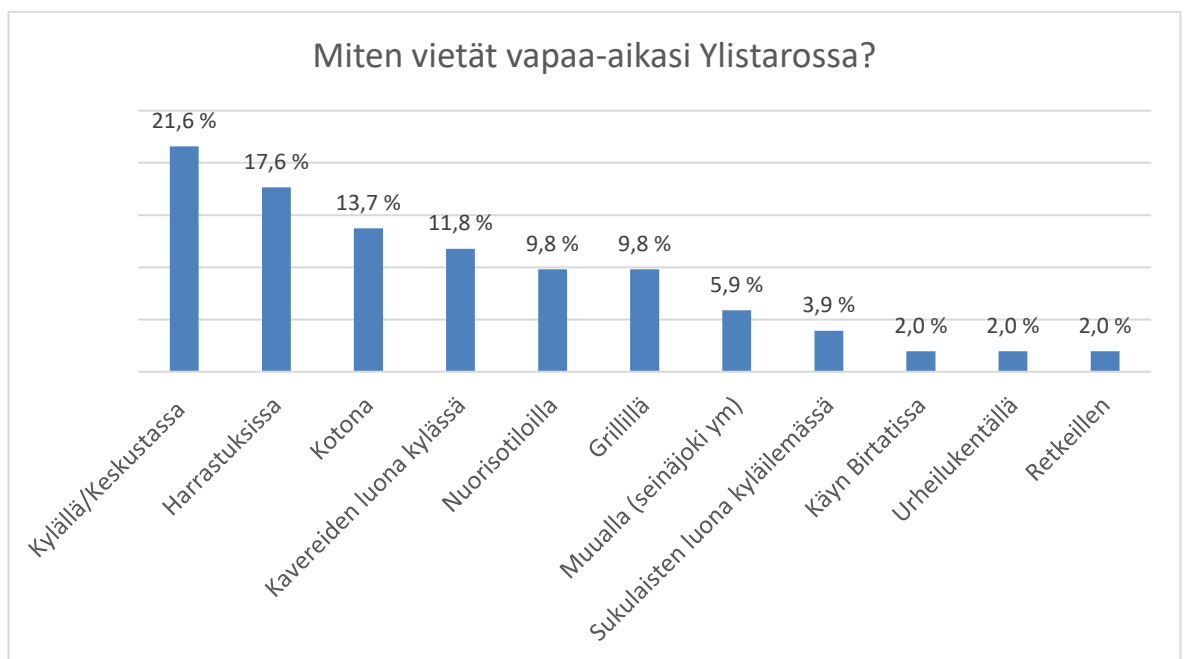
Vapaa-aika on tärkeää niin lapsille, nuorille kuin aikuisillekin. Vapaa-ajalla on mahdollisuus unohtaa työ ja kouluasiat hetkiseksi ja antaa aivojen latautua uutta tiedon saantia varten. Kysyimme viimeisessä kysymyksessä mitä kohderyhmät tekevät vapaa-ajallaan

Lapsilta erilaisia vastausteemoja nousi esille yhteensä 16 kappaletta, kokonaisvastauksien määrän ollessa 168 kappaletta. Enemmistö, 28 prosenttia vastauksista kertoi lasten viettävän vapaa-aikansa kotona pelaillen videopelejä taikka katsomalla Netflix-sarjoja. 23,2 prosentissa lapset viettävät vapaa-aikansa kavereiden luona ja 11,9 prosentissa erilaisten harrastusten parissa.

Varhaisnuorista kysymykseen vastasi ainoastaan 37 nuorta, jotka voitiin tulkita sisällöltään 8 erilaiseksi vastaukseksi. Näistä peräti 35,1 prosenttia kertoi viettävänsä vapaa-aikansa kotona esimerkiksi pelaten tai kokeisiin lukien. Vastaajista 21,6 prosenttia kertoi kuluttavansa vapaa-aikaa harrastusten parissa, kuten kalastamalla taikka kuntosalilla. 13,5 prosenttia vastaajista kertoi viettävänsä vapaa-aikaansa kavereiden ja poika-/tyttöystävän kanssa.

Nuorilta Vastauksia kertyi kaikkiaan 51 kappaletta, joista nousi esiin 11 erilaista vastausteemaa. Enemmistö vastaajista (21,6%) kertoi viettävänsä vapaa-aikansa kirkonkylällä, yksin tai kavereiden kanssa. Yleinen nuorten ajanviettopaikka kirkonkylällä oli mm. paikallisen S-Marketin edusta.

Toiseksi suurin vastaajajoukko (17,6%) kertoivat viettävänsä vapaa-aikansa harrastusten parissa. Ylistarolaisnuoret kertoivatkin harrastavansa mm. suunnistusta, lenkkeilyä tai kuntosaliharjoittelua. Jopa 13,7 prosenttia, vastaajista kertoivat viettävänsä vapaa-aikansa kotona. Kotona vietettävä vapaa-aika oli kolmanneksi eniten ääniä saanut vastaus. Kuviosta 5. on nähtävillä nuorten kaikki vastaukset sekä niiden prosenttijakaumat.

Kuvio 5. Lasten ja nuorten ajanviettotapoja Ylistarossa.

4.4 Aikuiset

Toisena kohderyhmänä nähtiin olevan Ylistarossa asuva aikuisväestö, sisältäen sekä nuoret aikuiset, perheikäiset aikuiset sekä varttuneet aikuiset. Tässä kohdin kohderyhmästä käytetään analyysissä nimikettä lapsiperheet, mutta pitää huomioida, että mukana on myös esimerkiksi perheettömiä nuoria aikuisia ja aikuisia sekä jo aikuisten lasten vanhempia.

Kysely toteutettiin valtaosin samoilla kysymyksillä myös Ylistarossa asuville lapsiperheille. Ainoana poikkeuksena lasten ja nuorten kyselyihin verraten, kysymys nu-

mero neljä (Ajatteletko asuvasi Ylistarossa myös opintojen jälkeen) muutettiin vastaamaan paremmin kohderyhmää. Myös kyselyn toteuttamisessa oli eroa aikaisempiin, koska kysely toteutettiin sosiaalisen median kanavia käyttäen ja kyselyn tulkinassa hyödynnettiin myös tehtyjä aiempia havaintoja. Kyselyyn osallistui yhteensä 62 vastaajaa, joiden ikähaitari oli 15–59-vuotta. Kyselyssä pyydettiin vastaajia vastaamaan kuuteen (6) erilaiseen kysymykseen, jotka koskevat Ylistaroa.

4.4.1 Kuvaile mistä asioista pidät Ylistarossa

Ensimmäisessä kysymyksessä perheitä pyydettiin kuvailemaan asioita, joista pitävät Ylistarossa. Kysymykseen kertyi vastauksia yhteensä 141 kappaletta, joka tarkoittaa sitä, että vastaajat ovat antaneet useampia vaihtoehtoja. Erilaisia vastausteemoja kertyi yhteensä 38 erilaista.

Suurin osa, 19,9 prosenttia vastaajista kertoi Ylistaron miellyttävimpien asioiden olevan Ylistaron rauhallisuus ja yhteisöllisyys. Toiseksi eniten Ylistarolaisperheet arvostivat Ylistaron maisemankuvaa, jossa yhdistyvät maalais- sekä jokirantamaisema. Luonto ja maisema saivatkin 17,0 prosenttia vastaajien äänistä. Kolmanneksi eniten, 7,1 prosenttia vastaajista kertoivat Ylistaron vahvuuksien olevan sijainti. Ylistaro sijaitseekin kolmen kehittyvän kaupungin välillä, joihin ylläpidetään hyviä tieyhteyksiä.

4.4.2 Mitä palveluita ja/tai tapahtumia tahtoisit Ylistaroon?

Toisessa kysymyksessä perheitä pyydettiin kertomaan mitä palveluita ja/tai tapahtumia he tahtoisivat Ylistaroon. Tähän kysymykseen kertyi vastauksia yhteensä 97 kappaletta, jotka sisällönanalyyssissä voitiin tulkita 29 erilaiseksi vastaukseksi.

Jaetulle ensimmäiselle sijalle 15,5 prosenttia vastaajista kertoivat toivovansa Ylistaroon lisää harrastusmahdollisuuksia sekä toista kauppaa. Harrastusmahdollisuuksia toivottiin lapsille sekä aikuisille, joista esimerkkeinä mainittiin mm. tanssi, ammunta, partio sekä ulkokuntosali.

12,4 prosenttia vastaajista kertoivat tahtovansa Ylistaroon lisää tapahtumia kaikenikäisille. Tällaisia tapahtumia olisivat esimerkiksi kirkonkylällä järjestettävät yhteisölliset tapahtumat, toripäivät, konsertit, markkinat ja erilaiset kesätapahtumat. Kioskia toivoi kolmanneksi suurin osa vastaajista 7,2 prosenttiosuudellaan.

4.4.3 Mitä asioita muuttaisit Ylistarossa?

Kolmas kysymys käsitteli mielipiteitä siitä, mitä asioita lapsiperheet haluaisivat Ylistarossa muuttaa ja minkä vuoksi. Kysymykseen tuli vastauksia kaiken kaikkiaan 57 kappaletta, jotka voitiin tulkita sisällöltään 24 erilaiseksi vastaukseksi.

Suurin osa vastaajista (12,3%) toivoisi Ylistarolaisten muuttavan asenteitaan positiivisemmaksi lopettamalla kateuden toisiaan kohtaan, nostamalla katseensa kohti tulevaa ja lopettamaan menneiden murehtimisen. Näiden lisäksi ihmisten asenteiden muutoksen toivottiin myös näkyvän kökkähengen (= talkoohengen) lisääntymisellä eli saada ihmiset ymmärtämään yhdessä tekemisen tärkeys.

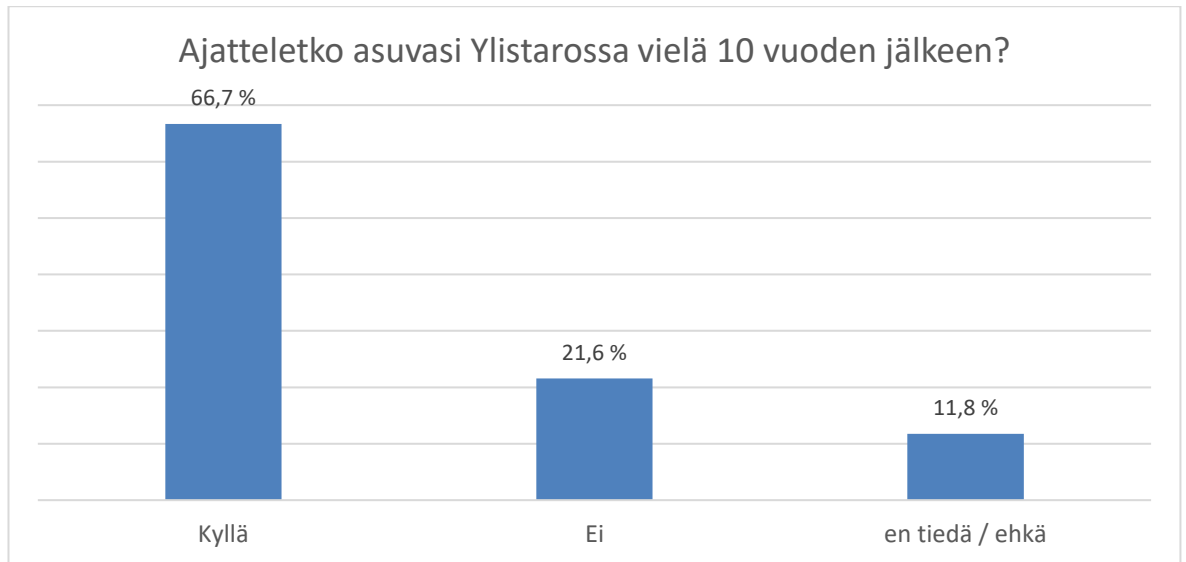
Jaetulle toiselle sijalle 8,8 prosenttia vastaajista, toivoivat Ylistaroon lisää harrastusmahdollisuuksia kaiken ikäisille, kirkonkylän elävöittämistä ja torin ympäristön nähtäväksi tekemistä. Jaetulle kolmannelle sijalle 7,0 prosenttia vastaajista kertoivat toivovansa muutoksia Ylistaroon palveluiden lisäämiseksi, teiden ja katujen kunnossapidon parantamiseksi myös valaistuksissa sekä julkisen liikenteen kohdalla.

4.4.4 Ajatteletko asuvasi Ylistarossa vielä 10 vuoden jälkeen?

Neljännessä kysymyksessä lapsiperheiltä kysyttiin heidän ajatuksiaan siitä, ajattelevatko he asuvansa Ylistarossa vielä 10 vuoden jälkeen. Vastauksia tähän kysymykseen tuli kaiken kaikkiaan 51 kappaletta, joita voitiin yhdistää kolmeksi vastaus-
teemaksi.

Jopa 66,7 prosenttia vastaajista, eli selkeä enemmistö oli sitä mieltä, että asuvat Ylistarossa myös 10 vuoden jälkeen. Vastaajista 21,6 prosenttia arveli, etteivät enää asuisi samassa paikassa 10 vuoden jälkeen.

Ainoastaan 11,8 prosenttia vastaajista ei vielä osannut sanoa missä asuisivat 10 vuoden kuluttua, mutta mikäli aluetta kehitetään ja samalla myös palvelutarjonta kehittyy saattaa heidän mielensä kallistua enemmän positiiviseen, kuin negatiiviseen suuntaa. Prosenttijakauma lapsiperheiden vastausten kesken on kuvailtu kuviossa 6.

Kuvio 6. Lapsiperheet eivät ole muuttamassa pois.

4.4.5 Kuvaile tulevaisuuden Ylistaroa, jossa haluaisit asua

Viidennessä kysymyksessä haluttiin pureutua lapsiperheiden ajatuksiin tulevaisuuden Ylistarosta ja siihen, millainen se heidän toivomanaan olisi. Vastauksia tähän kysymykseen tuli kaikkiaan 83 kappaletta, jotka sisällönanalyysissä voitiin tulkita 20 erilaiseksi vastaukseksi.

Enemmistö vastaajista (14,5%) kuvailivat tulevaisuuden Ylistaron olevan virkeä ja yhteisöllinen, jossa olisi monipuolisia palveluita sekä enemmän elämää kylällä. 9,6 prosenttia vastaajista kuvailivat tulevaisuuden Ylistaron olevan turvallinen, rauhallinen ja avoin, lämminhenkinen sekä lapsiystävällinen paikka asua ja elää.

Kolmanneksi suurin osa vastaajista kuvailivat tulevaisuuden Ylistaron olevan viihtyisä ja siisti, jossa ihmiset kiinnittäisivät huomiota ympäristön puhtauteen jättäen roskaamisen vähemmälle.

4.4.6 Miten vietätte vapaa-aikaa Ylistarossa?

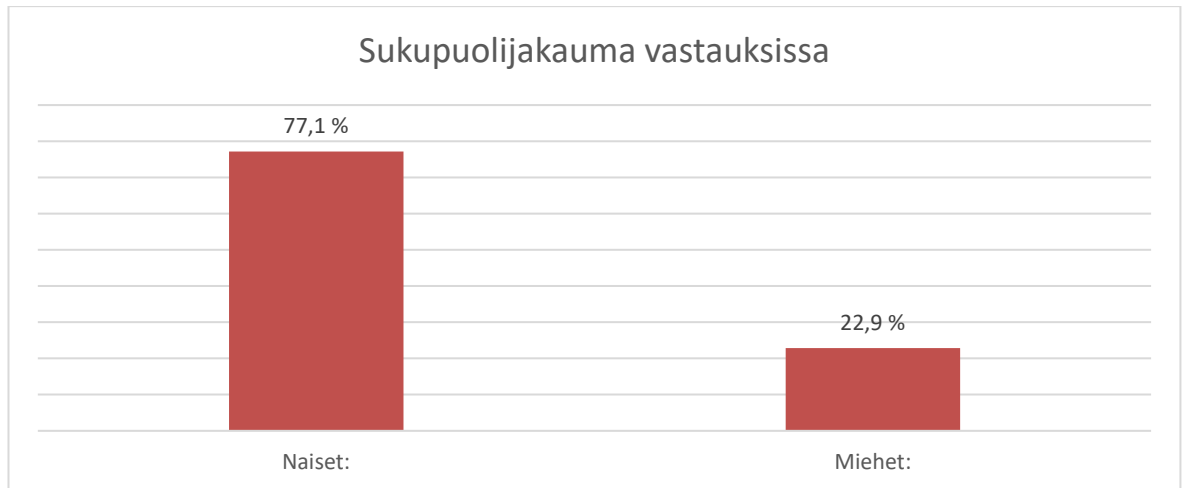
Viimeisenä eli kuudentena kysymyksenä lapsiperheiltä tiedusteltiin, miten he viettävät aikaa perheen kanssa Ylistarossa. Tässä tapauksessa vastauksia saatiin 122 kappaletta, joita voitiin yhdistää 18 vastausteemaksi.

Vastaajista enemmistö (17,2%) kertoi viettävänsä vapaa-aikansa kotona, joko perheen kanssa taikka erikseen. Kotona ajanviettotavoiksi mainittiin mm. puutarhahoito. Vastaajat myös kertoivat, että viettävät paljon aikaa kotona, koska Ylistarossa ei ole ajanviettoon tarkoitettuja perheystävällisiä paikkoja.

15,6 prosenttia vastaajista kertoivat viettävänsä aikaansa lenkkeilemällä taikka muutoin ulkoilemalla esimerkiksi uimalla luonnon vesissä tai pyöräillen maalaismaisemassa. Kolmanneksi suosituimpana asiana (10,7% vastauksista) vastaajat kertoivat viettävänsä vapaa-aikaansa kirjastossa tai harrastusten parissa. Ylistarossa harrastettavia lajeja vastaajat mainitsivat olevan mm. ampumaradalla harjoittelu, kalastaminen, hevosharrastukset, sähly, suunnistus ja metsästys.

4.5 Pois muuttaneet

Kyselyn kohderyhmä olivat poismuuttaneet, entiset ylistarolaiset. Kysely toteutettiin hieman erilaisilla kysymyksillä, kuin aikaisemmat kyselyt, joihin vastasivat lapset, nuoret ja lapsiperheet. Syy kysymyksien vaihtamiseen oli selvä, koska niillä pyrittiin selvittämään syitä sille, minkä vuoksi kyselyyn osallistuneet olivat päätyneet poismuuttamiseen. Tämä auttaa havainnollistamaan ja tukemaan Ylistarossa asuvien henkilöiden vastauksia ja toiveita. Poismuuttaneiden kohderyhmässä kysymyksiä oli myös enemmän, kuin muissa. Kyselyssä pyydettiin poismuuttaneita vastaamaan yhdeksään (9) erilaiseen kysymykseen, jotka koskevat heidän päätöstään poismuuttamiseen. Vastaajia kyselyyn osallistui 35 kappaletta, joiden ikähaitari oli 17–63-vuotta. Kysely toteutettiin sosiaalisenmedian kanavassa anonyymina ja siihen sai osallistua jokainen vapaaehtoinen. 77,1 prosenttia kyselyyn osallistuneista vastaajista olivat naisia, eli selvästi enemmistö. Kuvio 7. havainnollistaa sukupuolijakauman prosenttieron.

Kuvio 7. Poismuuttaneiden vastaajien sukupuolijakauma.

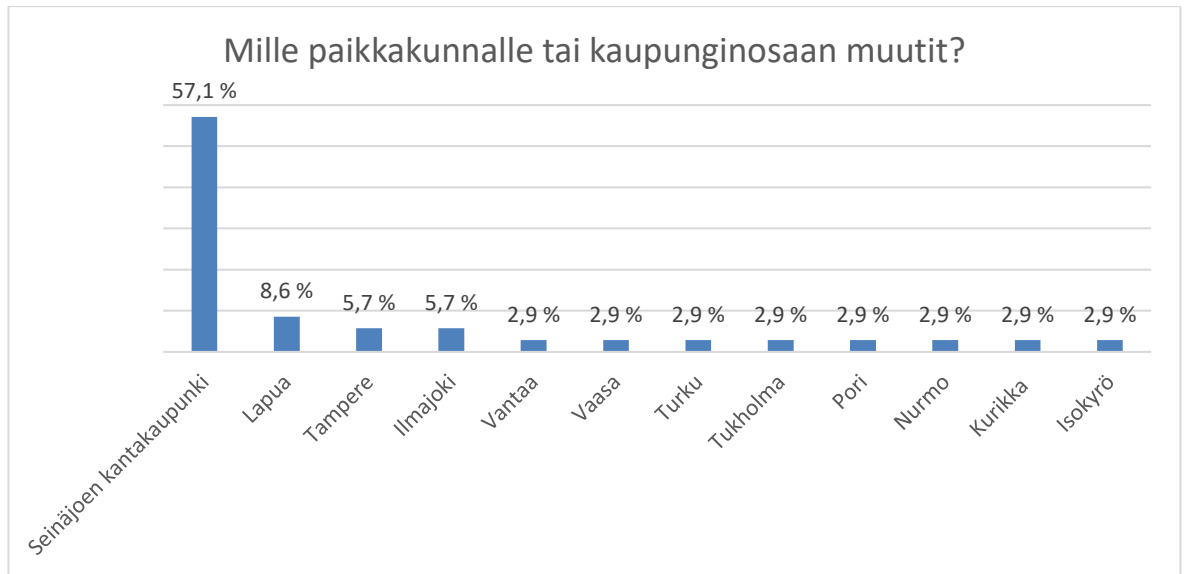
4.5.1 Ikä pois muuttaessa

Ensimmäisessä kysymyksessä haluttiin selvittää minkä ikäisenä tavallisimmin muuttetaan tai on muutettu pois Ylistarosta. Selvästi suurin osa (22,9%) vastaajista olivat muuttaneet 19-vuotiaana. Toiseksi eniten muuttoja (17,1% vastauksista) oli tapahtunut 16-vuotiaiden kohdalla ja kolmantena 11,4 prosentiosuudella muuttoryhmässä olivat 20-vuotiaat. Syy näiden ikäluokkien kohdalla oli arvattavissa, nimittäin opinnot esimerkiksi kantakaupungissa. Tähän pureudutaan paremmin neljännessä kysymyksessä.

4.5.2 Mille paikkakunnalle tai kaupunginosaan muutit?

Toisessa kysymyksessä vastaajilta tiedusteltiin minne he ovat muuttaneet Ylistarosta. Selvästi enemmistö kertoivat muuttaneensa kantakaupunkiin 57,1 prosentin osuudella.

Lapualle oli muutettu Seinäjoen kantakaupungin jälkeen toiseksi eniten 8,6 prosentin osuudella ja jaetulle kolmannelle sijalle vastaajat listasivat Tampereen ja Ilmajoen 5,7 prosentin osuudella. Kuvio 8. havainnollistaa prosenttijakauman ja esittelee jokaisen paikkakunnan, minne vastaajat ovat muuttaneet.

Kuvio 8. Ylistarosta muutetaan tavallisimmin Seinäjoen kantakaupunkiin.

Vastausten jakaantumisesta on nähtävillä, että suurin osa vastaajista ovat jääneet lähietäisyydelle Ylistarosta. Lieneekö tässä syynä tutut ja turvalliset ympäristöt sekä sukulaisten läheisyys?

4.5.3 Oliko pois muuttaminen oma päätöksesi?

Kolmantena kysymyksenä vastaajia pyydettiin kertomaan, oliko poismuutto heidän oma päätöksensä. Vastaukset olivat yllättävät siltä osin, että jokainen kyselyyn osallistunut kertoi muuttopäätöksen olleen heidän oma tai heidän toivomansa päätös. Yllätyksellisen vastauksien yhdenmukaisuudesta tekee poismuuton ikä, joka oli nuorimmilla poismuuttajilla ainoastaan 13 vuotta.

4.5.4 Minkä vuoksi päädyit muuttamaan pois Ylistarosta?

Neljäntenä kysymyksenä vastaajilta tiedusteltiin mikä sai heidät päättämään poismuuttamiseen. Kuten jo ensimmäisen kysymyksen kohdalla mainittiin, nuorten aikuisten kohdalla poismuuttamiseen vaikuttanut asia oli opiskelut muualla ja tämä

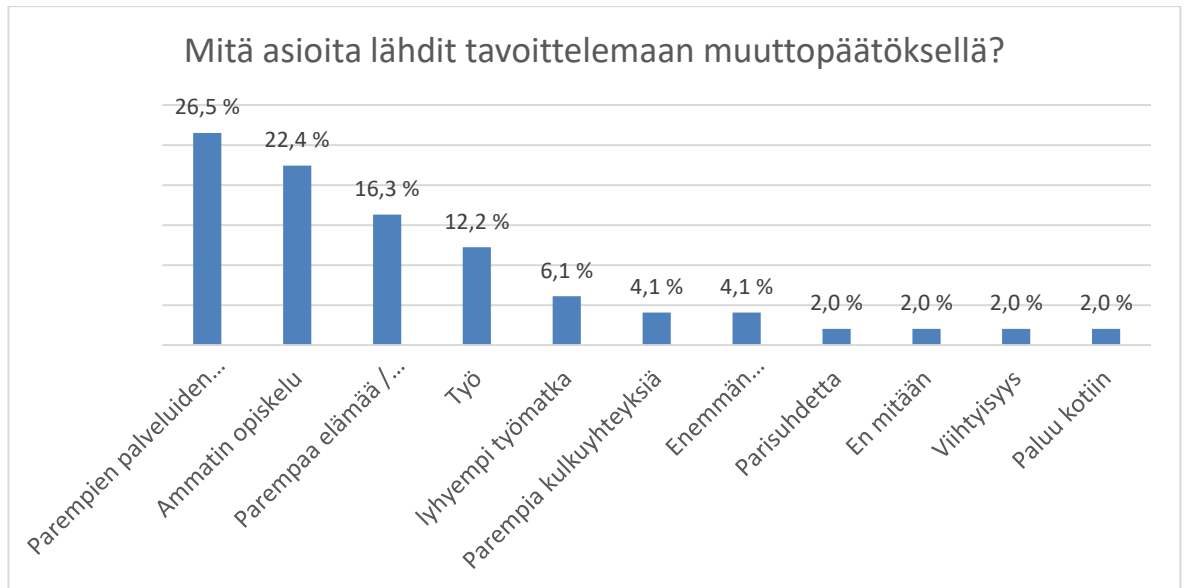
olikin syynä enemmistöllä vastaajista 26,1 prosenttiosuudella. Lähes yhtä moni vastaaja (23,9%) kertoi päätöksen poismuuttamiseen syntyneen palvelujen huonontamisen sekä niiden vähyden vuoksi. 17,4 prosenttia vastaajista kertoivat muuttopäätöksen perustuneen työpaikkaan, joka sijaitti jossain muualla kuin Ylistarossa.

4.5.5 Mitä asioita lähdit tavoittelemaan, kun teit muuttopäätöksen?

Viidennen kysymyksen tavoitteena oli selvittää, millaisia asioita kohderyhmän henkilöt tavoittelivat muuttopäätöksellään. Vastauksia tähän kysymykseen tuli kaiken kaikkiaan 49 kappaletta, joista esiin nousi 11 erilaista vastausteemaa.

Yleisin vastaus 26,5 prosenttiosuudella oli, että ihmiset lähtivät yksinkertaisesti tavoittelemaan parempia palveluita. Lähes yhtä monta vastausta annettiin ammatin opiskelun puolesta 22,4 prosenttiosuudella. Tämä osaltaan olikin arvattavissa ensimmäisen kysymyksen jälkeen, jossa vastaajat kertoivat muuttaneensa pois Ylistarosta varsin nuorella iällä.

Kolmanneksi tulleessa vastauksessa 16,3 prosenttia vastaajista kertoivat tavoitelleensa muuttopäätöksellään parempaa elämää, uusia tuulia ja itsenäisyyttä. Kuvio 9. Esittelee prosenttijakaumat vastausten yleisyyden mukaan.

Kuvio 9. Ylistarosta poismuuttavat haluavat parempien palveluiden lähelle.

Jatkokysymyksenä vastaajille esitettiin kysymys siitä, olivatko heidän haaveensa toteutuneet muuttopäätöksen jälkeen. Suurin osa, peräti 88,6 prosenttia vastaajista vastasivat myöntävästi ja ainoastaan 5,7 prosenttia kertoivat, että toiveet ja haaveet eivät toteutuneet muuton jälkeen. Myös toiset 5,7 prosenttia vastaajista kertoivat, että heidän haaveensa olivat toteutuneet osittain.

4.5.6 Mitä asioita jäit Ylistarossa kaipaamaan muuton jälkeen?

Vastaajia pyydettiin kuvailemaan mitä asioita jäivät Ylistarosta kaipaamaan muuton jälkeen ja yleisin vastaus olikin 29,2 prosentinosuudella, että eivät mitään. Kuitenkin lähes yhtä moni vastaaja kertoi kaipaavansa Ylistaroon jääneitä ystäviä ja sukulaisia (25%). Kolmanneksi eniten (16,7%) vastaajat jäivät kaipaamaan Ylistaron rauhallisuutta.

Jatkokysymyksenä kaipauksille esitettiin kysymys ovatko pois muuttaneet vielä aikeissa palata takaisin Ylistaroon jossain elämänvaiheessa. Enemmistö vastaajista, (77,8%) olivat sitä mieltä, etteivät palaa takaisin. Kuitenkin 13,9 prosenttia vastaa-

jjista olivat sitä mieltä, että se voisi olla mahdollista. Vastaajista ainoastaan 8,3 prosenttia kertoivat olevansa aikeissa muuttaa Ylistaroon takaisin vielä jossain vaiheessa.

4.5.7 Mitä asioita ja/tai palveluita Ylistarosta tulisi löytyä, että muuttaisit takaisin?

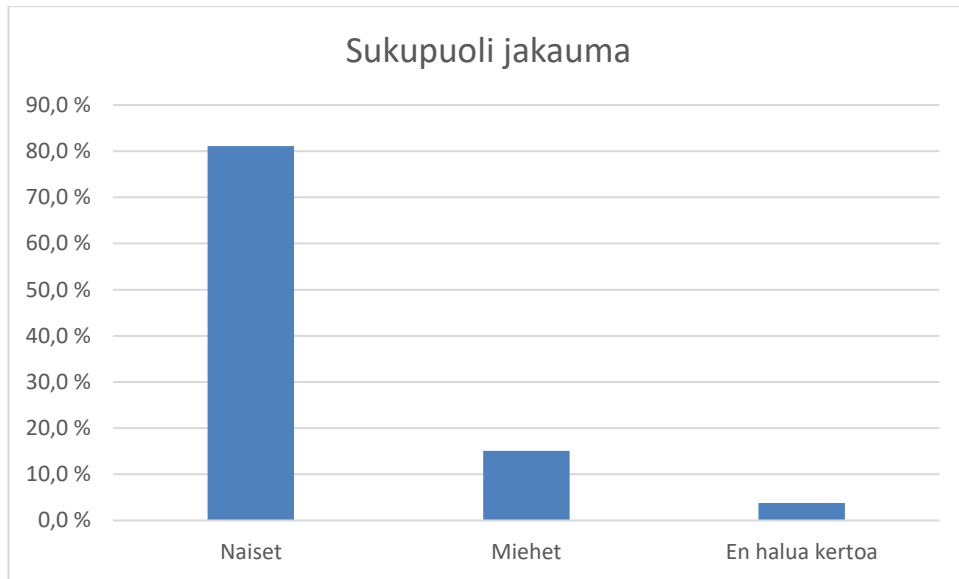
Viimeisenä kysymyksenä vastaajilta kysyttiin mitä asioita tai palveluita Ylistarosta tulisi löytyä, että he muuttaisivat takaisin. Melkein puolet vastaajista (42,9%) kertoivat takaisinmuuttopäätökseen auttavan, mikäli Ylistarossa olisi enemmän palveluita. Tällaisia palveluita olivat vastaajien mukaan esimerkiksi toinen elintarvikekauppa, terveydenhuolto, pikaruokaravintolat ja kioski.

16,7 prosenttia vastaajista kertoivat, että Ylistarosta pitäisi löytyä paremmat julkisen liikenteen kulkuyhteydet harkitakseen paluumuuttoa. 7,1 prosenttia vastaajista kertoivat harkitsevansa paluumuuttoa, mikäli ihmisten asenteet olisivat positiivisemmat ja yrittäjähenkisemmät sekä harrastusmahdollisuuksien kirjo olisi laajempi.

4.6 Ylistaroon muuttaneet

Kyselyn viimeinen kohderyhmä olivat Ylistaroon muuttaneet henkilöt. Kysely toteutettiin muihin kyselyihin verraten eroavilla kysymyksillä, jotka mahdollistavat perimmäisen syyn löytämisen sille mikä Ylistarossa vetää puoleensa. Vastaajien joukossa oli sekä uusmuuttajia, että paluumuuttajia. Kyselyssä pyydettiin muuttaneita henkilöitä vastaamaan kuuteen (6) erilaiseen kysymykseen, jotka koskivat heidän päätöstään muuttamiseen liittyen. Vastaajia kyselyyn osallistui 53 kappaletta, joiden ikäjakauma oli 17–78-vuotta. Myös tämä kysely julkaistiin sosiaalisen median kanavassa anonyymina ja kyselyyn osallistuminen oli vapaaehtoista. Sukupuolijakauma tässä kyselyssä oli naisvoittoinen naisten osuuden ollessa 81,1 prosenttia, miesten osuuden ollessa 15,1 prosenttia. 3,8 prosenttia vastaajista eivät halunneet sukupuolensa tulevan esille. Kuvio 10 esittelee prosenttijakaumat vastausten kesken.

Kuvio 10. Ylistaroon muuttaneet naiset olivat miehiä aktiivisempia vastaamaan.

Enemmistö vastaajista on muuttanut Ylistaroon 22–23-vuotiaana. Yleisesti kyselyn mukaan Ylistaroon muutetaan alle 36-vuotiaana, päätöksen olleen useimmiten puolison kanssa yhdessä suunniteltu; 62,3 prosenttiosuudella vastauksista. Itsenäisesti päätöksen tehneitä muuttajia oli kyselyn vastaajissa 32,1 prosenttia.

3,8 prosentissa tapauksista muuttopäätöksen oli tehnyt vanhemmat ja puoliso 1,9 prosentin osuudella.

4.6.1 Minkä vuoksi päädyitte muuttamaan Ylistaroon?

Vastaajia pyydettiin kertomaan, minkä vuoksi olivat päätyneet muuttamaan Ylistaroon. Vastauksia tähän kysymykseen kertyi kaiken kaikkiaan 54 kappaletta, joita voitiin yhdistää 19 vastausteemaksi. Yleisin vastaus tähän kysymykseen (22,2%) oli, että vastaajat halusivat asua maalla ja useimmiten puoliso oli Ylistarosta lähtöisin tai asui jo valmiiksi siellä.

13 prosenttia vastaajista kertoivat olevansa paluumuuttajia omalle synnyinseudulle. Maaseudun rauha vetosi myös toiseen 13 prosentin osuuteen Ylistaroon muuttaneista.

4.6.2 Mitä asioita lähdit(te) tavoittelemaan Ylistaroon muuttaessa?

Vastaajilta tahdottiin selvittää tällä kysymyksellä mitkä asiat Ylistarossa toimivat vetovoimaisina ja johtivat muuttopäätökseen. Vastauksia tähän kyselyyn kertyi 56 kappaletta, jotka sisällönanalyysissä voitiin tulkita 17 erilaiseksi vastaukseksi.

23,2 prosenttia vastaajista kertoivat maalaiselämän rauhallisuuden kiehtovan edullisten asuntojen ja asumiskulujen vuoksi. 10,7 prosenttia vastaajista kertoivat maalaiselämän lisäksi tilan tunteen olleen yksi niistä asioista, jonka vuoksi muuttopäätös Ylistaroon syntyi. 8,9 prosenttia vastaajista haaveili perheen perustamisesta ja mahdollisuudesta asua omakotitalossa, poissa kaupungin hälinästä. Lisäksi lähellä asuvat sukulaiset olivat positiivisen muuttopäätöksen vaikuttajia.

Vastaajista enemmistö (peräti 90,2%) kertoivat heidän tavoitteensa toteutuneen. Muutamissa tapauksissa puolison kanssa Ylistaroon muuttaneilla pariskunnilla tavoitteiden toteutumisesta huolimatta eroaminen on tullut ajankohtaiseksi.

Ainoastaan 9,8 prosenttia vastaajista kertoivat, etteivät heidän tavoitteensa täyttyneet, jonka vuoksi poismuuttaminen on tullut ajankohtaiseksi lähitulevaisuudessa. Myös palveluiden supistuminen edesauttaa poismuuttamisen päätöksessä.

4.6.3 Mitä asioita tai palveluita kaipaavat Ylistaroon?

Kyselysarjan viimeisessä kysymyksessä tiedusteltiin osallistuneilta mitä asioita tai palveluita he kaipaavat Ylistaroon? Vastauksia kyselyyn tuli 82 kappaletta, nousi esiin 19 erilaista vastausteemaa.

Enemmistö vastaajista (18,3%) kertoivat kaipaavansa Ylistaroon enemmän harrastusmahdollisuuksia lapsille sekä aikuisille. Harrastusvaihtoehdoiksi kuvailtiin esimerkiksi skeittiparkkia, showtanssi-ryhmää, tenniskenttien kunnostusta sekä yleisesti matalan kynnyksen liikuntaharrastuksia nuorille.

15,9 prosenttia vastaajista kertoivat kaipaavansa Ylistaroon toista kauppaa, joka olisi mahdollisesti myös myöhemmälle auki, kuin paikallinen S-Market. 14,6 prosenttia Ylistaroon muuttaneista kyselyyn osallistuneista vastaajista kertoivat kaipaavansa lääkäri- ja terveyspalveluita, esimerkiksi äitiysneuvolaa.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tässä opinnäytetyössä tehtiin selvitystyö toimeksiantajalle. Työssä selvitettiin Seinäjoen Ylistaron negatiivisen väestönkehityksen syitä ja sen vaikutuksia teema-haastatteluiden ja kyselyiden avulla. Näiden pohjalta laadittiin toimeksiantajalle ehdotus negatiivisen suunnan muuttamiseksi käyttäen ns. kasvavan lumipallon mallia. Kehitysehdotuksia laadittiin kaksi erilaista, lapsiperheille suunnattua ehdotusta, jotka löytyvät tämän opinnäytetyön liitteenä. Tutkimuskyselyihin osallistui yhteensä 263 lasta ja nuorta, 62 lapsiperhettä (Ylistarossa asuva aikuisväestö), 35 poismuuttanutta ja 53 uusasukasta mukaan lukien paluumuuttajat.

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2019 Suomessa kuntien välisiä muuttoja tapahtui noin 286 000 ja kuntien sisäisiä muuttoja noin 600 000 kertaa. Tästä voidaan todeta, että muuttoliikettä tapahtuu Suomessa jokaisessa kylässä, kunnassa ja kaupungissa. Näiden vaikutukset voivat olla positiivisia tai negatiivisia. Syynä muuttoliikelle ovat perinteisesti opiskelu, työmarkkinat sekä parempien palveluiden etsiminen.

5.1 Tutkimuksen yhteenveto

Tutkimuksen mukaan Seinäjoen Ylistaro menettää asukkaitaan selvästi eniten (57,1%) kantakaupunkiin, jonne muutetaan tavallisimmin opiskelujen, parempien palveluiden ja töiden perässä. Myös Kivimäki (2016) on todennut, että usein ihmisten muuttoliikkuvuuteen liittyy pyrkimys oman elintason kohottamiseen. Yleisin poismuuttajan ikä (22,9%) oli 19 vuotta. Poismuuttaneilta kysyttäessä ovatko heidän haaveensa ja odotuksensa toteutuneet, suurin osa vastasi myöntävästi. Tämän vuoksi suurin osa (77,8%) kyselyihin osallistuneista vastaajista kertoi, että he eivät ole jääneet kaipaamaan Ylistarosta mitään. Näin ollen poismuuttaneet eivät ole ai-keissa muuttaa takaisin.

Kyselyn mukaan jokaisen kohderyhmän vastaajien mielestä toinen, hieman pienempi kauppa tai kioski olisi toivottu lisäpalvelu nopeamman asioinnin vuoksi. Samoin pikaruokaravintola lisäisi kohderyhmien mielestä viihtyvyyttä Ylistarossa.

Nämä nousivat esiin lasten, nuorten sekä lapsiperheiden vastauksissa. Myös poismuuttaneet kertoivat, että mikäli edellä mainittuja palveluita tulisi Ylistaroon, olisi takaisinmuutto osalla harkinnassa. Ylistarossa oli tämän opinnäytetyön kirjoitushetkellä yksi elintarvikekauppa. Lisäksi julkisen liikenteen parantaminen Ylistaro-Seinäjäjoki ja Ylistaro-Vaasa välillä olisi paljon toivottu kehityskohde jokaisen vastaajaryhmän kohdalla. Tämän opinnäytetyön kirjoitushetkellä julkinen liikenne toimi käytännössä ainoastaan koulujen aikataulujen mukaan.

Kyselyiden mukaan Seinäjoen Ylistaron pitovoimatekijöiksi korostui Ylistaron rauhallisuus ja luonnon läheisyys upeine maisemineen. Nämä olivat myös yleisin syy positiiviseen muuttovirtaan. Muuttajien mielestä Ylistaron pitovoimaa lisäisivät eritoten lasten ja nuorten vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksiin panostaminen. Kyselyn mukaan opinnäytetyön teko hetkellä suurin osa lapsista, nuorista ja lapsiperheistä vietti vapaa-aikansa kotona, koska Ylistarossa ei ole riittävästi ajanviettoon tarkoitettuja lapsiystävällisiä ja aikaan sitomattomia palveluja tarjolla. Eräinä vapaa-ajanvietto toiveina esitettiin mm. skeitti-/aktiivipuistoa, jonka käyttäminen ei olisi aikaan eikä ikään sidottu.

Pitovoimatekijöiden ja toiveiden vahvistaminen on Ylistaron kohdalla tärkeää, koska kyselyihin osallistuneet lapset ja nuoret kertoivat tulevaisuuden suunnitelmiansa sijoittuvan muualle kuin Ylistaroon. Suunnitelmien taustalla olivat esimerkiksi työpaikkojen, harrastusmahdollisuuksien ja palveluiden vähyys. Näiden vastaajaryhmien kohdalla toimiva julkinen liikenne saattaisi muuttaa negatiivista muuttohalukkuutta positiivisempaan suuntaan, koska tällöin asukkailla olisi mahdollisuus asua maaseudulla, mutta kuitenkin tärkeiden palveluiden saavuttaminen olisi mahdollista myös ilman omaa ajoneuvoa. Julkinen liikenne myös edesauttaisi sitä tosiasiaa, että Ylistaron palveluiden vähyys ei näyttelisi niin suurta osaa kokonaiskuvasta negatiivisessa muuttovirrassa.

Selvitystyön tuloksena voidaan todeta, että teemahaastattelut ja kyselyt soveltuivat tiedon keräämiseen varsin hyvin.

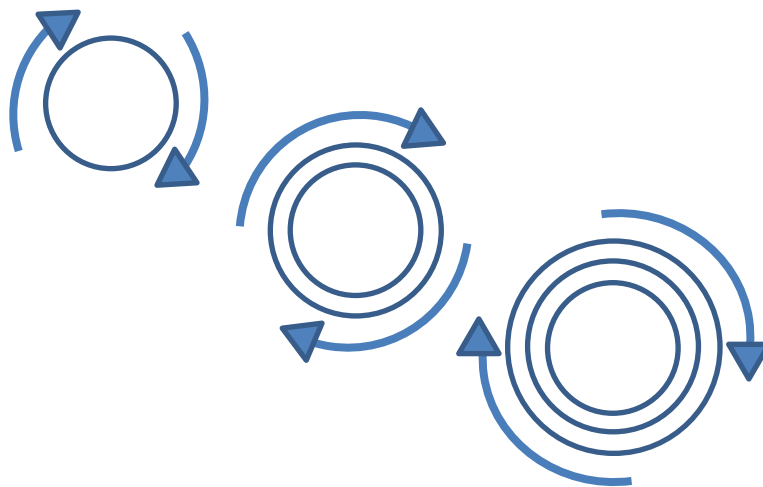
5.2 Tehdyt toimenpiteet, kasvavan lumipallon malli ja jatkoaiheet

Tutkimuksesta saatujen tulosten pohjalta Seinäjoen kaupungin tekemiä toimenpiteitä on jo nähtävillä Seinäjoen Ylistarossa. Näitä toimenpiteitä ovat mm. kaarisilttojen loiventaminen ja opastaulujen uusiminen. Lisäksi Ylistaron kirkonkylän asukas-yhdistys on perustanut kirkonkylää koskevan tiedostuskanavan sosiaalisessa mediassa, jolla pyritään osallistamaan kyläläisiä yhteiseen tekemiseen.

Seinäjoen kaupungille on tehty lisäksi Ylistaron uimarannan kehittämissuunnitelma yhteistyössä Ylistaron kirkonkylän asukas-yhdistyksen kanssa, joka löytyy tämän opinnäytetyön liitteenä.

On luonnollista, että olen kulttuurituottajana tehnyt kehittämis ehdotuksia kulttuurituottajan näkökulmasta. Kulttuuri on yksi tärkeimpiä keinoja pito- ja vetovoiman vahvistamiselle, ja siihen liittyviä ajatuksia on esitetty toimeksiantajalle luovutetussa kehitysehdotuksessa.

Tässä työssä esitetyt kehityskohteet pitovoiman vahvistamiseksi, kuten opastaulujen uusiminen, voivat saada aikaan lumipallo-efektin. Tällöin liikkeelle lähtiessään kehitys on kuin kasvava lumipallo, jonka ensimmäinen kerros sisältää pienen osan asukkaiden tyytyväisyydestä, mutta kehystoimenpiteitä jatkamalla tyytyväisyys kasvaa kerros kerrokselta.

Kuvio 11. Kasvava lumipallo malli.

Jatkotutkimuksen aiheena voisi olla asukastyytyväisyyden mittaaminen sekä uuden kyselyn järjestäminen uudelleen esimerkiksi vuonna 2025. Tutkimuksessa olisi mahdollista selvittää ovatko Seinäjoen Ylistaron asukkaiden ajatukset ja mieltymykset muuttuneet tehtyjen toimenpiteiden ansiosta. Samalla olisi mahdollisuus selvittää, onko muuttovirrassa ja asukasluvussa tapahtunut muutoksia. Tuolloin tehtävän tyytyväisyyden mittaaminen sekä uuden kyselyn järjestäminen toteutuisi noin kuusi vuotta alkuperäisen tutkimuksen jälkeen. Myös teemahaastatteluissa nousseet ajatukset ja vastaukset olisi hyvä jatkojalostaa kehitysehdotuksiksi, mutta se vaatii lisätutkimuksia.

Vuoden 2020 aikana puhjennun koronaviruspandemian vuoksi etätyöt yleistyivät ja niistä onkin ennustettu uutta normaalia työelämässä olevien tietotyötä tekevien palkansaajien suhteen. Ylen teettämän kyselyn mukaan vuonna 2020 yli miljoona suomalaista siirtyi etätöihin koronakriisin aikana ja heistä noin puolet haluavat jatkaa etätöissä myös koronan jälkeenkin. (Pantsu 2020.)

Koronakriisin vaikutuksesta myös aiempaa isompi joukko ihmisiä on muuttanut suurista kaupungeista väljempiin kuntiin. Verrattuna viimeisen vuosikymmenen kehitykseen, koronakriisin ensimmäisen vaiheen aikana väestö liikkui maan sisällä poikkeuksellisesti. (Kluukeri 2020.)

Ottaen huomioon ihmisten halun muuttaa väljempiin kuntiin sekä etätyömahdollisuudet, olisi Seinäjoen kaupungilla oiva tilaisuus markkinoida Seinäjoen Ylistaroa kyselyssä kuvailuilla sanoilla; rauhallisena, yhteisöllisenä ja turvallisena paikkana elää ja asua. Ylistaro on kaiken lisäksi lähellä kolmea isoa kaupunkikeskittymää, hyvien tieyhteyksien varrella. Myös sisäisessä identiteetin uudistuksessa esimerkiksi kyläyhdistykset voisivat toimia sanansaattajina muistuttamalla kyläläisiä Ylistaron loistavasta maantieteellisestä sijainnista, kahden ison työllistäjäkaupungin välillä. Vaasa ja Seinäjoki ovatkin vain parinkymmenen minuutin kulkuyhteyksien päässä.

Lisäksi tietoliikenneyhteyksiin panostaminen Seinäjoen Ylistaron alueella lisäisi alueen vetovoimaa rauhallisena etätöihin soveltuvana kaupunginosana.

6 POHDINTA

Tämä opinnäytetyöprojekti oli mielenkiintoinen ja monitahoinen. Työ kesti kokonaisuudessaan noin kaksi ja puoli vuotta ja sen lopputulema erosi hieman alun perin hahmotellusta lopputuloksesta. Kaikki tähän työhön käytetty aika kuitenkin tarvittiin ja oli merkityksellistä, sillä ajan kuluessa syntyi paljon sellaisia oivalluksia ja ajatuksia, mitä ei lyhyemmässä ajassa olisi huomioitu. Myös haastatteluiden ja kyselyiden purkaminen useaan otteeseen tuovat luotettavuutta tälle tutkimusprojektille ja ovat tarpeen mukaan toistettavissa.

Voidaan todeta, että muuttoliikkeet kuuluvat jokaisen kunnan ja kaupungin kehitykseen ja niiden vaikutukset voivat olla positiivisia tai negatiivisia. Vaikka kunnat ja kaupungit tekevät toimenpiteitä veto- ja pitovoimien kasvattamiselle, eivät ne aina ole suoraan nähtävillä. Tällaisia ovat mm. markkinointi eri kanavissa. Valitettavasti kuitenkin aina kuntien ja kaupunkien ponnistelut eivät auta muuttoa miettivän asukkaan pitämiseen. Sosiaalinen ympäristö, opiskelumahdollisuudet, työmarkkinat ja erilaiset palvelut vaikuttavat ihmisten muuttopäätöksiin. Poismuuton seurauksena muuttajat vievät omaa osaamistaan muualle, joka pahimmillaan aiheuttaa palveluiden menettämisen yrittäjän muuttaessa.

2000-luvulla kuntien välisiä muuttoja on tehty vuosittain useita tuhansia. Maakuntarajat ylittäviä muuttoja näistä on ollut vajaa puolet. Kuntien välinen tulo- ja lähtömuutto eli maassamuutto on jo pitkän aikaa suuntautunut kasvaviin kaupunkeihin ja niiden kehyskuntiin. (Kytö & Kral-Leszczynska 2013, 13.)

Tämän opinnäytetyön tavoitteena ei ollut varsinaisesti muuttaa mitään. Opinnäytetyöllä pyritään ainoastaan selvittämään, miten asiat Ylistarossa ovat ja mitä elementtejä tulisi kehittää asioiden muuttumiseksi parempaan suuntaan. Onkin ollut ilo huomata, miten niissä kehittämiskohteissa on tapahtunut muutoksia, jotka nousivat esiin tässä työssä tehdyissä kyselyissä ja haastatteluissa. Kyselyissä ja haastatteluissa käsiteltiin mm. asukkaiden toiveita Ylistaron Kirkonkylän suhteen, poismuuton syitä sekä paluu- ja uusmuuttajien odotuksia.

Ylistaro voisi myös profiloitua uudelleen, esimerkiksi lapsiperheille sopivaksi ja myönteisen mielikuvan antavaksi, jolloin lähteneet asukkaat saataisiin mahdollisesti

houkutelua takaisin. Tässä tapauksessa huomioitaisiin poismuuton mahdollisuus, kun lapsi lähtee opiskelemaan, mutta myös paluumuuton kasvamisen mahdollisuus.

Tämä opinnäytetyö kumpusi halusta muuttaa omaa elinympäristöä ja taata jälkikasvulle mahdollisuudet turvalliseen, hyvään ja pysyvyyttä huokuvaan elämään. Elämään ilman ylimääräisiä muuttojen aiheuttamia paineita ja muutoksia. Tärkeimpänä tuloksena syntyi kehitysehdotukset toimeksiantajalle, jonka kanssa yhteistyö jatkuu myös opinnäytetyöprojektin jälkeen. Työn edetessä keskeinen huomio kiinnittyi myös siihen, miten paljon pitkäjänteistä työtä ja aikaa ihmisten asenteiden muuttamiseen vaaditaan. Tässä ulkoinen kehittämisapu tuo lisää positiivista ilmapiiriä ja luo aitoa halua yhteistyöhön, jotka edesauttaisivat asian onnistumisessa ja tulosten saavuttamisessa.

Pieniä muutoksia saavutetaan ulkoisesti kehittämällä yleisilmettä, mutta ihmisten asenteiden ja mielikuvan muuttaminen ei tapahdu päivässä, kuukaudessa tai vuodessakaan. Mikäli tämän kehitystyön avulla on onnistuttu istuttamaan edes pieni siemen mielikuvan muutoksille ihmisten mieliin, voidaan pitää kehitystyötä onnistuneena. Tämän selvittämiseksi kyselyn uudelleen toteuttaminen tulevaisuudessa olisi tärkeää, jolloin se antaa tietoa ja tuloksia siitä, onko tämä kehitystyö kantanut hedelmää ja onko kehitysprosessi käynnistynyt asenteiden ja mielikuvien osalta ihmisten mielissä.

Loppuun todettakoon Wilhelm Horsman sanoin, ”Jyvänenkin tietoa omasta rakkaasta kotiseudusta on enemmän kuin kokonainen kultamurikka turhuuden markkinoilta hankittua tyhjämpäiväistä viisautta” (Puupponen 1948, 2).

LÄHTEET

- Aila, M. 6.4.2017. Lukijoilta: Pidetään koko kaupunki asuttuna reuna-alueineen. [Verkkolehtiartikkeli]. Ilkka-Pohjalainen. [Viitattu 25.11.2020]. Saatavana: <https://ilkkapohjalainen.fi/mielipide/yleisolta/lukijoilta-pidetaan-koko-kaupunki-asuttuna-reuna-alueineen-1.2258160>
- Aro, T. 2016, s. 6-14. Kaupunkien kovat ja pehmeät vetovoimatekijät. [Power-Point]. [Viitattu 21.01.2019]. Saatavana: <https://www.slideshare.net/Timo-Aro/kaupunkien-kovat-ja-pehmet-vetovoimatekijit>
- Aro, T. & Haanpää, S. 2018. T55 Seutukaupunkianalyysi. [PDF]. [Viitattu 27.11.2018]. Saatavana: https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/T55%20seutukaupunkianalyysi_21.5.2018_1.pdf
- Etelä-Pohjanmaan Liitto. 2019. Väkiluku. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 19.5.2020]. Saatavana: <https://www.epliitto.fi/vakiluku>
- Filmiä ja Valoa -elokuva festivaali. Ei päiväystä. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 17.9.2018]. Saatavana: <https://www.filmiajavaloa.fi/>
- Haapala, M., Peltola, O. & Välimäki, K. 1990. Ylistaron Kehitysedellytykset Ja Tulevaisuuden Haasteet. Ylistaro: Kustantaja tuntematon.
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2008. Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. [Verkkokirja]. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press Oy Yliopistokustannus, HYY yhtymä. [Viitattu 24.4.2021]. Saatavana Ellibs-e-kirjakoelmasta. Vaatii käyttöoikeuden.
- Hirvi, L. & Koskinen-Koivisto, E. 2014. Helsingin yliopisto: Etnografiassa tutkija heittäytyy mukaan. [Verkkosivu]. Avoin yliopisto. [Viitattu 10.10.2019]. Saatavana: https://www.avoin.helsinki.fi/ajankohtaista/2014/laura_hirvi_ja_ee-rika_koskinen-koivisto.htm
- Hämeenaho, P. & Koskinen-Koivisto, E. (toim.) 2018. Moniulotteinen etnografia. 2. uud. p. Helsinki: Juvenes Print.
- Jaakkola, E. 2015. Yhteisöllisyys syrjäisellä maaseudulla asuvien ikääntyneiden arjessa. Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 19.4.2021]. Saatavana: <https://core.ac.uk/download/pdf/30084412.pdf>
- Kananen, J. 2014. Netnografia – Verkko yhteisöjen tutkiminen opinnäytetyönä. Jyväskylä: Juvenes Print.

- Kivimäki, A. & Peltola, M. (toim.) 2016. Lapset ja nuoret muuttoliikkeessä. Nuorten elinolot -vuosikirja 2016. Helsinki: Unigrafia.
- Kluukeri, I. 2020. Yle Uutiset: Koronakriisi sai suomalaiset muuttamaan suurista kaupungeista maaseutumaisiin kuntiin. [Verkkojulkaisu]. Muuttoliike 17.8.2020. [Viitattu 15.2.2021]. Saatavana: <https://yle.fi/uutiset/3-11494111>
- Koskinen, S., Martelin, T., Notkola, I-L., Notkola, V., Pitkänen, K., Jalovaaea, M., Mäenpää, E., Ruokolainen, A., Ryytänen, M., Söderling, I. 2007. Suomen väestö. Tampere: Tammer-Paino.
- Koivula, M. 2010. Lasten yhteisöllisyys ja yhteisöllinen oppiminen päiväkodissa. [Verkkokirja]. Jyväskylä: Jyväskylä University Printing House. [Viitattu 19.4.2021]. Saatavana: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/23627/9789513938925.pdf?sequence=1>
- Kytö, H. & Kral-Leszczynska, M. 2013. Muuttoliikkeen voittajat ja häviäjät. Tutkimus alueiden välisistä muuttovirroista [Verkkokirja]. Sastamala: Vammalan Kirjapaino Oy. [Viitattu 11.12.2020]. Saatavana: https://kaks.fi/wp-content/uploads/2014/01/Kyt%C3%B6_Kral-Leszczynska.pdf
- Mäki-Krekola, M. 2014. Organisaatiokulttuurien kohtaaminen kuntien yhdistyessä. Tarkastelussa Seinäjoen, Nurmon ja Ylistaron kuntaliitos. Vaasan Yliopisto. Hallintotieteet, julkisjohtaminen. Lisensiaatti. [Viitattu 10.12.2020]. Saatavana: https://osuva.uwasa.fi/bitstream/handle/10024/8144/univaasa_2014_Marjo_Maki-Krekola.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Nissinen, H. 2015. Sitran trendit: Kaupunkien roolit korostuvat. [Verkkolehtiartikkeli]. Sitra 12. [Viitattu 18.9.2019]. Saatavana: <https://www.sitra.fi/artikkelit/sitra-trendit-kaupunkien-roolit-korostuvat/>
- Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2009. Kehittämistyön menetelmät: Uudella osaamisella liiketoimintaan. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Pantsu, P. 2020. Yle Uutiset: Koronakriisi sai suomalaiset muuttamaan suurista kaupungeista maaseutumaisiin kuntiin. [Verkkojulkaisu]. Etätyö 5.4.2020. [Viitattu 15.2.2021]. Saatavana: <https://yle.fi/uutiset/3-11291865>
- Pohjankyrö-lehti. 2.10.2017. Pääkirjoitus: Kauas palvelut karkaavat. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 25.11.2020] Saatavana: <https://www.pohjankyro-lehti.fi/artikkeli-6.4.460491.4a0a2e33db>
- Puupponen, S. 1948. Siunattu hulluus [Verkkokirja]. Helsinki: Werner Söderström Osakeyhtiö. [Viitattu 28.1.2020]. Saatavana:

https://books.google.fi/books/about/Siunattu_hulluus.html?id=KYrHCgAAQ-BAJ&printsec=frontcover&source=kp_read_button&redirect_esc=y#v=onepage&q&f=false

Riukulehto, S. 3.12.2018. Kommentteja kyselyyn. [Henkilökohtainen sähköpostiviesti]. Vastaanottaja: Janne-Petteri Lehtinen. [Viitattu 21.1.2019].

Seinäjoen Kaupunki. Ei päiväystä. Seinäjoen Kulttuuri. [Verkojulkaisu]. [Viitattu 17.9.2018]. Saatavana: https://www.seinajoki.fi/material/attachments/seinajokifi/seinajoenkaupunki/viestinta/visu2017/powerpoint/8Rp01wQqh/seinajoki2017_esitys_pieni.pdf

Seinäjoen Kaupunki. Ei päiväystä. [Verkojulkaisu]. Tietoa Seinäjoesta. [Viitattu 27.11.2018]. Saatavana: <https://www.seinajoki.fi/seinajoenkaupunki/tietoaseinajoesta.html>

Seinäjoen Kaupunki. Ei päiväystä. Tietoa Seinäjoesta. [Verkkosivu]. [Viitattu 17.9.2018] Saatavana: <https://www.seinajoki.fi/seinajoenkaupunki/tietoaseinajoesta.html>

Suomen ympäristökeskus (SYKE). 11.7.2019. Tutkimusta ja kokeiluja kestävän kaupungistumisen edistämiseksi. [Verkkosivu]. [Viitattu 18.9.2019]. Saatavana: https://www.syke.fi/fi-FI/Tutkimus_kehittaminen/Kaupungistuminen

Takala, T. 23.11.2018. Kommentteja kyselyyn. [Henkilökohtainen sähköpostiviesti]. Vastaanottaja: Janne-Petteri Lehtinen. [Viitattu 21.1.2019].

Tuuva-Hongisto, S. Pöysä, V. & Armila, P. 2016. Syrjäkylien nuoret – unohdetut kuntalaiset? [Verkkokirja]. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy. [Viitattu 19.4.2021]. Saatavana: <https://kaks.fi/wp-content/uploads/2016/10/Syrj%C3%A4kylien-nuoret-unohdetut-kuntalaiset.pdf>

Väliaho, H. 29.11.2018. Kommentteja kyselyyn. [Henkilökohtainen sähköpostiviesti]. Vastaanottaja: Janne-Petteri Lehtinen. [Viitattu 21.1.2019].

Ylistaro-Seura. Ei päiväystä. [Verkojulkaisu]. Ylistaro. [Viitattu 27.11.2018]. Saatavana: <http://ylistaro-seura.net/>

LIITTEET

Liite 1. Kehittämisehdotus 1

Liite 2. Kehittämisehdotus 2

Liite 3. Keskusteluillan teemat

Liite 4. Ylistaron kirkonkylän uimarannan kustannusarvio

Liite 5. Ylistaron kirkonkylän uimarannan kehittämissuunnitelma

Liite 6. Ylistaron Kirkonkylän asukasyhdistyksen Facebook-sivusto

Liite 7. Kyselylomakkeet

Kyselyihin osallistuneiden vastaajien mukaan Ylistarosta puuttuu harrastus- ja ajanviettomahdollisuuksia, jotka soveltuisivat erityisesti lapsille ja lapsiperheille. Osallistuneiden vastauksista nousi esille useampia kehittämissuhteita vaihtoehtoja, joista valittiin kaksi jatkokokehitykseen. Vastaajien mielestä Ylistaron ulkoinen mielikuva muuttuisi positiivisempaan suuntaan näillä ehdotuksilla, jonka vuoksi nämä kehittämissuhteet laadittiin.

Ei ole tarkoituksen mukaista tehdä kaikista kyselyssä ilmi tulleista vastauksista kehittämissuhteita, mutta ne, joista tehdään, nähdään arvokkaana lisänä Ylistaron profiloituessa esimerkiksi lapsiperheille sopivaksi asuinpaikaksi.

Ehdotus 1, Uimarannan kehittäminen:

- Resurssit:

- Projektipäällikkö vetämään työtä ja seuraamaan aikatauluja sekä kustannuksia
- Seinäjoen Kulttuuritoimet
  - Kulttuuritoimet mukana ulkoasun suunnittelussa, esimerkiksi pukukopit
- Seinäjoen Puistotoimi
  - Puistotoimi mukana ulkoasun suunnittelussa, esimerkiksi istutukset ja hiekka-alue.
  - Toteutus (osittainen). Esimerkiksi kaivinkonetyöt
- Halukkaat Ylistaron asukkaat
  - Halukkaat Ylistaron asukkaat mukaan suunnitteluun esimerkiksi kertomalla toiveita mitä haluaisivat uimarannalle
    - Toiveet ja ajatukset kerätään webropol-kyselyllä
  - Asukkaat mahdollisesti mukaan toteutukseen (esimerkiksi auttamaan istutusten kanssa ja raivaamalla villiintynyttä kasvillisuutta)
- Kirkonkylän Asukasyhdistys ry
  - Asukasyhdistys mukaan suunnitteluun + toteutukseen
- Muut kyläyhdistykset
  - Myös muut kyläyhdistykset (esimerkiksi Kainasto, asemanseutu, Pouttula) mukaan toteutukseen
- Muu työryhmä
  - Muuna työryhmänä voisi esimerkiksi käyttää Seinäjoen kaupungin työllisyyspalveluita

- **Aikataulu:**
  - Uimarannan kehittämissuunnitelma on laadittu Ylistaron Kirkonkylän Asukasyhdistyksen toimesta, joten sen hyväksyttäminen/muutosten haku kevään/kesän 2021 aikana
  - Uimarannan kehittämissuunnitelman toteutus syksyn 2021/kevään 2022
  - Uimaranta käyttövalmis alkukesällä 2022

- **Kustannukset:**
  - Hankkeen kustannukset eritelty liitteessä 2.
  - Kustannuksiin vastataan Ylistaron Kirkonkylän Asukasyhdistyksen varoilla sekä haettavilla rahoituksilla sekä tuilla ja/tai lahjoituksilla, perinnoilla jne.

- **Luvat:**
  - Seinäjoen kaupungin omistama alue, jonne hankittu kehittämislupa Seinäjoen kaupungilta 05/2020

- **Lopullinen vastuu hankkeen valmistuttua:**
  - Kaupunki vastaa turvallisuudesta ja siisteydestä, kuten tähänkin saakka sekä vastaa tarvittavista lisähankinnoista
  - Mahdollinen vartiointi yöllisestä rauhallisuudesta

- **Perustelut**
  - Ylistaron kirkonkylällä on tällä hetkellä kyseinen uimaranta opaskyltteineen, mutta ranta on pahasti umpeen kasvanut ja kasvusto villiintynyt.
  - Kirkonkylällä oleva uimaranta lisää asukkaiden viihtyvyyttä sekä parantaa myös kesäasukien (mökkilomalaiset) mielikuvaa rauhallisesta ja viihtyisästä pitäjästä.
  - Opinnäytetyön aikana tehdyssä kyselyssä eri ikäisten keskuudessa yhtenä toiveena nousi esiin kirkonkylän uimaranta
  - Siisti ja hyvin hoidettu uimaranta lisää myös arvokkuuden tunnetta ja esittäytyy ulkopaikkakuntalaisten silmissä kirkonkylää elävöittäväksi tekijäksi

Ehdotus 2, Skeitti-Aktiiviparkki:**- Resurssit:**

- Projektipäällikkö vetämään työtä ja seuraamaan aikatauluja sekä kustannuksia
- Seinäjoen Kulttuuritoimi
  - Kulttuuritoimi mukana ulkoasun suunnittelussa, esimerkiksi koristelut
- Seinäjoen Puistotoimi
  - Puistotoimi mukana ulkoasun suunnittelussa, esimerkiksi istutukset.
  - Mukana paikan valinnassa
  - Toteutus (osittainen, määräytyy tarpeen mukaan)
- Seinäjoen liikuntatoimi
  - Liikuntatoimi mukana käytettävyyden sekä rakenteiden suunnittelussa
- Halukkaat Ylistarolaiset nuoret
  - Halukkaat Ylistarolaiset nuoret mukaan suunnitteluun esimerkiksi kertomalla toiveita mitä haluaisivat skeitti-aktiiviparkkiin
    - Toiveet ja ajatukset kerätään webropol-kyselyllä
  - Nuoret mahdollisesti mukaan toteutukseen (esimerkiksi auttamaan alustojen pystytyksissä, määräytyy lopullisen suunnitelman valmistuttua)
- Kirkonkylän Asukasyhdistys ry
  - Asukasyhdistys mukaan suunnitteluun + toteutukseen
- Muut kyläyhdistykset
  - Myös muut kyläyhdistykset (esimerkiksi Kainasto, asemanseutu, Pouttula) mukaan toteutukseen

- Sijainti:

- Skeitti-aktiiviparkin sijoituspaikka voisi olla esimerkiksi
  - Meijerinranta Majoituksen puisto-alue
  - JT-Laite Oy:n parkkialueen reuna, jossa myös RC-Autoharrastajien oma ajorata sijaitsee.
  - Lopullisen sijainnin varmistuttua selviää, tarvitseeko asvaltointia suorittaa.

- Aikataulu:

- Skeitti-aktiiviparkin kehittämissuunnitelma laaditaan kevään/kesän 2021 aikana. Sen hyväksyttäminen/muutosten haku syyskuun 2021 loppuun mennessä.
- Tukien/avustusten sekä erilaisten lupien (mm. maanomistajan lupa) hankkiminen syksyn 2021 – kevään 2022 aikana
- Skeitti-aktiiviparkin kehittämissuunnitelman toteutus kesä-elokuu 2022
- Skeitti-aktiiviparkki käyttövalmis syksyllä 2022

- **Kustannukset:**
  - Hankkeen kustannukset vahvistuvat alueen sekä suunnitelmien varmistuttua.
  - Kustannuksiin vastataan Ylistaron Kirkonkylän Asukasyhdistyksen varoilla sekä haettavilla rahoituksilla sekä tuilla ja/tai lahjoituksilla, perinöillä ja Seinäjoen kaupungin avustuksella.
- **Luvat:**
  - Hankitaan skeitti-aktiiviparkin lopullisen sijoituksen maa-alueen omistajan lupa, sijainnin ratkettua.
- **Lopullinen vastuu hankkeen valmistuttua:**
  - Käyttäjät (alikäisten kohdalla heidän huoltajat) vastaavat itse omasta turvallisuudesta mm. kypärää ja muita suojia käyttäen
    - Alueen laitamilla/sisääntulossa varoitus-/muistutuskytöt omasta ja muiden turvallisuudesta
  - Käyttäjät huolehtivat itse ensisijaisesti alueen siisteydestä ja alustojen/rakennelmien käytettävyydestä.
    - Mahdollisista vauriohavainnoista ilmoitetaan esimerkiksi liikuntatoimelle tai muulle vastaavalle taholle.
  - Kaupunki vastaa alueen lopullisesta siisteydestä.
  - Mahdollinen vartiointi yöllisestä rauhallisuudesta
- **Perustelut**
  - Ylistaron kirkonkylällä ei ole tällä hetkellä aikaan sitomattomia aktiviteettimahdollisuuksia.
  - Nuorten itse osallistuttua projektiin suunnittelusta toteutukseen, vähenee ilkeiden mahdollisuus kyseistä ajanviettopaikkaa kohtaan, koska nuoret pitäisivät paikkaa omana luomuksenaan.
  - Opinnäytetyön aikana tehdyssä kyselyssä eri ikäisten keskuudessa yhtenä toiveena nousi useasti esiin skeittiparkki
  - Siisti ja hyvin hoidettu skeitti-aktiiviparkki lisää arvokkuuden tunnetta ja toimii kylää elävöittäväksi tekijäksi antaen myös nuorille positiivisen mielikuvan Ylistarosta
  - Nuorten häiriökäyttäytyminen ja -oleskelu esimerkiksi S-Marketin edustalla vähensivät heille suunnatun ajanviettopaikan myötä
  - Skeitti-aktiiviparkissa olisi mahdollisuus järjestää myös erilaisia tapahtumia, kuten skeitti-/skoottikilpailuja, kesällä bändi- sekä muita nuorten kesätapahtumia.

KESKUSTELUILTA 2.5.2019

Asukasyhdistyksen järjestämässä keskusteluillassa kyläläiset ottivat esille seuraavia asioita:

Ookilantien ja Kyrönjoen välisen alueen raivaus

Toivottiin alueen pusikon raivausta, jotta näkymä joelle saataisiin avoimeksi.

Kaukolanraitin välikivetykset

Toivottiin Kaukolanraitilla olevien ajoväylällä olevien kivetyskohtien korvaamista asfaltilla. Kivetykset aiheuttavat lähellä oleville kiinteistöille tärinää, josta seuraa melua ja vaurioita kiinteistöille.

Kirkkotien kevyen liikenteen väylä

Kevyen liikenteen väylä valmistui 2019.

Opastaulu Ylistorin laidassa huonossa kunnossa

Ylistorin Ylistaro-talon puoleisella reunalla sijaitseva opastaulu oli huonossa kunnossa eikä se keskusteluillan toteutus hetkellä palvelut opastauluna.

Leikkikenttätoimintaa puistoihin

Toivottiin etenkin aivan pienille lapsille ohjattua leikkikenttätoimintaa kirkonkylän puistoihin.

Muovinkeräyspisteen saaminen

Toivottiin muovijätteelle omaa keräyspistettä kirkonkylään.

Uusilla asukkaille tervetulo-kansio

Kaupunki jakaa uusille paikkakunnalle muuttaville asukkaille tervetulo-kassin mutta tiedon mukaan siellä ei ole juuri Ylistaroa ja kirkonkylää koskevaa aineistoa vaan kantakaupungin.

Roskaaminen

Keskusteltiin roskaamisen vähentämisestä kirkonkylässä ja roskien keräämisestä.

Uimaranta kirkonkylään

Kirkonkylällä sijaitsevan uimarannan kunnostaminen, hiekoittaminen ja varustaminen mm. uimakopein, vessoin ja penkein nousi keskustelussa esille.

Opastaulu

Toivottiin yleistä opastaulua, jossa kerrotaan kirkonkylän palveluista, tonteista ym.

Opasviitta Seinäjoelle

Esitettiin mm. että kirkonkylältä puuttuu tieviitta, joka osoittaisi suunnan Seinäjoen kantakaupunkiin, koska kirkonkylältä ei vieraspaikkakuntalainen heti löydä suuntaa kaupunkiin.

Kaukolannevalenkin ja laavualueen parantaminen

Toivottiin Kaukolannevalenkin ja matkalla olevan laavualueen kehittämistä.

Kotisairaanhoidon rajan muuttaminen

Toivottiin, että kotisairaanhoidon raja, joka nyt on Halkosaaren saakka, ulotettaisiin kirkonkylään tai vieläkin pidemmälle.

Joukkoliikenne Seinäjoelle

Toivottiin mahdollisuuksia lisätä joukkoliikennettä Seinäjoelle ja takaisin. Esim. terveyskeskukseen.

Pyörätie Seinäjoelle

Ylistaron kirkonkylän ja Seinäjoen välille toivottiin pyörätietä.

Skeittipuisto

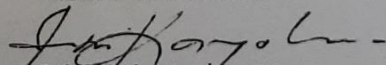
Liite 4.

Ylistaron kirkonkylän asukasyhdistys
Kaukolanrannan uimapaikan kunnostaminen

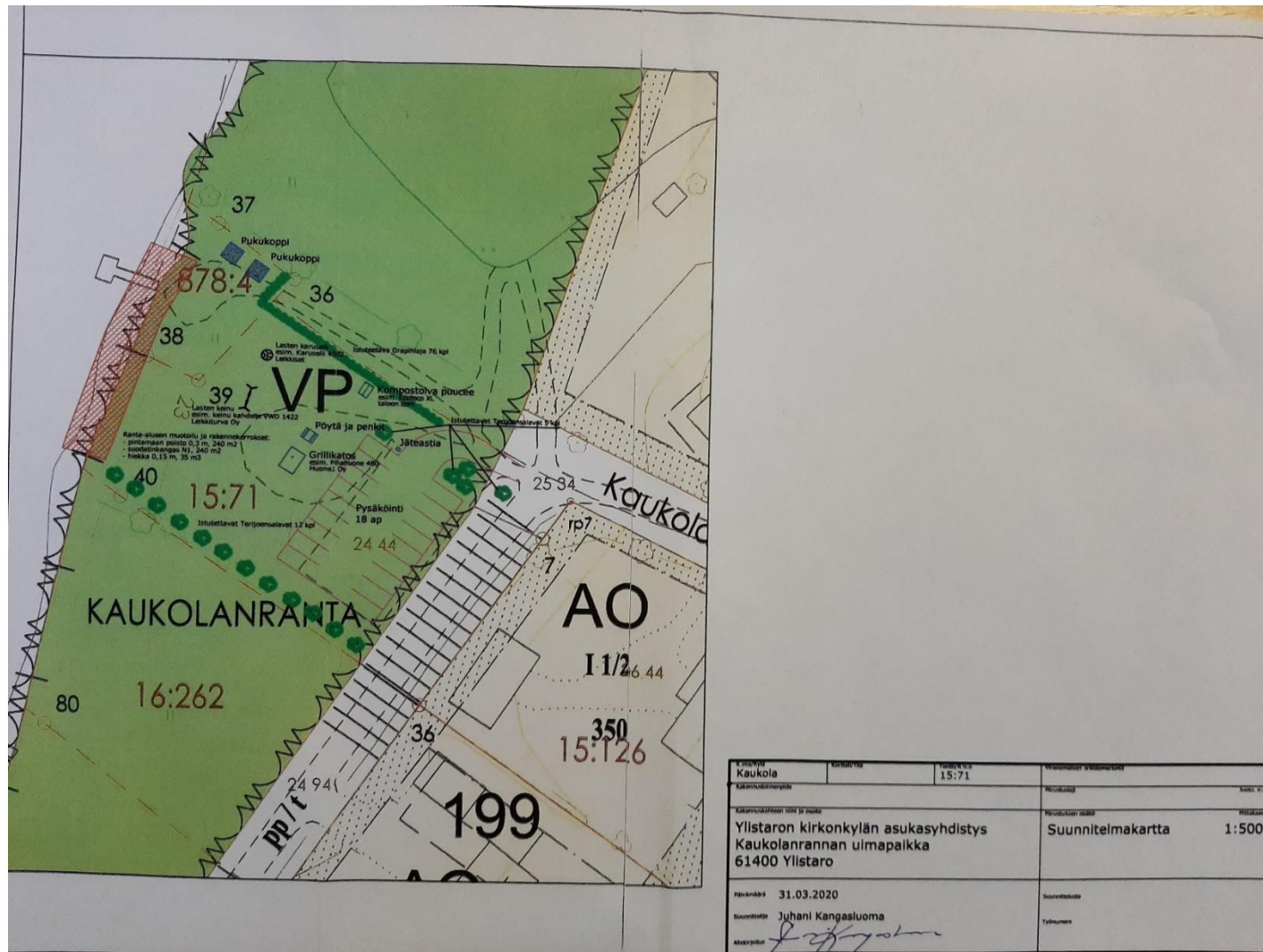
Alustava kustannusarvio, rakennuskustannusindeksi 2/2020 104,1, 2015=100

Kohde/Toimenpide	Yks.	määrä	€/yks.	Yhteensä €	Yhteensä €
Pysäköintialue					
Pintamaan poisto	m2	600	6	3600	
Suodatinkangas N1	m2	600	1,4	840	
Kantava kerros #0...32mm 0,3m	m3trr	180	18	3240	
Kulutuskerros # 0...16mm 0,1m	m3trr	60	20	1200	8880
Uimaranta					
Pintamaan poisto ja rannan nuotoilu	m2	240	6	1440	
Suodatinkangas N1	m2	240	1,8	432	
Rantahiekka #0...8 mm, 0,15 m	m2	240	5,7	1368	3240
Kiinteät rakenteet					
Pukukopit +perustus ja kokoaminen	kpl	2	1600	3200	
Grillikatos	kpl	1	2600	2600	
Kompostoiva puucee	kpl	1	1500	1500	
Jäteastia ja sen katos	kpl	1	500	500	7800
Leikkikenttä varusteet					
Lasten keinu	kpl	1	1000	1000	
Lasten karuselli	kpl	1	1500	1500	2500
Puut ja pensaat					
Terijoensalava	kpl	17	44	1000	
Orapihlajaa	kpl	76	3	228	1228
Yhteensä					23648
Yleis- ja arvaamattomat kulut n. 20 %					4352
Kaikki yhteensä					28000

Ylistaro 31.03.2020

Juhani Kangasluoma

Liite 5.

Liite 6.

Ylistaron
Kirkonkylän
Asukasyhdistys ry

Etusivu

- Julkaisut
- Arvostelut
- Kuvat
- Tietoja
- Yhteisö

Luo sivu

Tykkää Jaa Ehdota muokkauksia ...

Lähetä viesti

Julkaisut

Ylistaron Kirkonkylän Asukasyhdistys ry
23. heinäkuuta · 🌐

Hei! Koronatilanteen rauhoituttua pidämme yhdistyksen vuosikokouksen ensiviikon maanantaina. Myös sinä olet tervetullut! 😊

Aika: 27.7.2020, klo18:00-20:30
Paikka: Ylistaron kirjasto, Matti Pohto kamari

👍 2 2 jakoa

Tykkää Kommentoi Jaa

Yhteisö Näytä kaikki

👍 184 henkilöä tykkää tästä

📡 189 henkilöä seuraa tätä

Tietoja Näytä kaikki

📁 Yhteisöorganisaatio

Sivun läpinäkyvyys Näytä lisää

Liite 7.

Ylistaro kasvun tielle – Teemahaastattelu

Hei! Sait juuri eteesi kysymyksiä, joiden avulla haluamme selvittää millä tavalla Ylistarosta voisi kehittää entistä paremman paikan. Toivottavasti vastaat jokaiseen kysymykseen totuuden mukaisesti, etkä käytä vastauksena ”en tiedä” -lausetta. **Kiitos tärkeästä mielipiteestäsi!** 😊

Oma ikä: **Asutko Ylistarossa (Lukiolainen)** **Kyllä / En**

1. Kuvaile mistä asioista pidät Ylistarossa?
2. Mitä palveluita ja/tai tapahtumia tahtoisit Ylistaroon? (Pois lukien lääkäripalvelut)
3. Mitä asioita muuttaisit Ylistarossa? Perustele.
4. Ajatteletko asuvasi Ylistarossa myös opiskelujen jälkeen? Perustele.
5. Kuvaile tulevaisuuden Ylistaroa, jossa haluaisit asua.
6. Miten vietät vapaa-aikasi Ylistarossa?